

Патшалық тууралы биринши китап

Биринши бап

Самуелдин тууылыуы

1 ¹Эфраимның таулы үлкесиниң Рама қаласында Эфраим урыуының Суф тийресинен болған Элкана деген бир адам жасайтуғын еди. Ол Суфтың куулығы, Тохудың шаулығы, Элихудың ақлығы хәм Ерохамның улы еди. ²Элкананың Ханна хәм Пенинна атлы еки хаялы бар еди. Пениннаның балалары болды, ал Ханна курсак көтермеді. ³Элкана Әлемниң Жаратқан Ийесине сыйынып, Оған курбанлық беріуі ушын хәр жылы өз қаласынан Шилоға баратуғын еди. Ол жерде Элийдин еки улы Хофний хәм Пинехас Жаратқан Ийениң руұханийлери еди. ⁴Элкана курбанлық шалған күни хаялы Пениннаға хәм оның ул-кызларына пайларын бергенде, ⁵Ханнаға жақсы жеринен пай беретуғын еди. Себеби Қудай Ханнаны нәсилсиз қылып қойған болса да, Элкана оны сүйетуғын еди. ⁶Бирақ Пенинна Жаратқан Ийениң перзент бермегенин күндесиниң бетине басып, оған бәрқулла азап беретуғын еди. ⁷Бул хәр жылы дауам етті. Ханна Жаратқан Ийениң Үйине хәр келгенде, күндеси оған азап беретуғын еди. Ал ол жылап, хеш нәрсе жемейтуғын еди. ⁸Сонда күйеуі Элкана оған: «Ханна, неге жылайсаң, неге аұқат жемейсең? Неге буншама қайғылысаң? Мен сен ушын он улдан артық емеспен бе?» – дейтуғын еди.

⁹Бир күни олар Шилода ишип-жеп болғаннан кейин, Ханна орнынан турды. Сонда руұханий Элий Жаратқан Ийениң Ибадатханасының кирер аўзындағы өз орынлығында отыр еди. ¹⁰Ханнаның жүрегі қайғыға толып, өксип жыллауы менен Жаратқан Ийеге дуа етті. ¹¹Ол былай деп үәде берди: «О, Әлемниң Жаратқан Ийеси! Егер Сен қулыңның қайғысына нәзер салып, мени еске алсаң хәм Өз қулыңды ұмытпай, оған бир ул сыйласаң, мен оны пүткіл өмир бойы Саған бағышлайман. Оның басына хеш қашан пәки тиймейди^а».

¹²Ханна Жаратқан Ийеге усылай дуа етиўин дауам етип турғанда, Элий оның аўзын күзетип отырды. ¹³Ханна ишинен дуа еткенликтен, оның тек еринлери жыбырлап турды, ал дауысы еситилмеді. Сол себептен Элий оны мәс деп ойлап қалды. ¹⁴Элий оған:

– Мәскүнемликти қашанға шекем дауам етесен? Ишкенди тоқтат, – деди.

¹⁵Сонда Ханна Элийге:

– Яқ, мырзам, олай емес. Мен бир қайғыға батқан хаялман. Мен шарап та, өткір ишимлик те ишкен жоқпан. Тек жүрегимдегі қайғымды Жаратқан Ийеге төгіп атырман. ¹⁶Қулыңызды уятсыз хаял деп ойламаңыз. Қайғы-хәсиретим күшлі болғанлықтан, усы ұақытқа дейин жалбарынып турман, – деп жууап берди.

¹⁷Сонда Элий оған:

– Аман-есен қайта бер. Израилдың Қудайы тилегинди орынласын, – деди.

¹⁸Ханна оған:

– Маған кеўлиниз толсын, – деди де, өз жолына түсти. Сонынан ол аұқатланды, оның жүзи де бурынғыдай қайғылы болмады. ¹⁹Олар ертеңине азанда ерте турып, Жаратқан Ийеге сыйынғаннан соң, Рамадағы өз үйине қайтып келди. Элкана хаялы Ханна менен жақынласты хәм Жаратқан Ийе Ханнаны есине алды. ²⁰Ханна хәмиледар болып, ұақты келгенде бир ул туўды. Ханна: «Мен оны Жаратқан Ийеден тилеп алғанман», – деп оған Самуел^б деп ат қойды.

^{а1:11} Пәки тиймейди – шаштың кестирілмеуі – адамның Қудайға бағышланыуының белгиси еди.

^{б1:20} Самуел – «Қудай еситти» деген мәнисти билдириуі мүмкин.

Ханнаның Самуелди Қудайға бағышлауы

²¹ Элқана Жаратқан Ийеге жыллық қурбанлығын хәм үәде етип атаған қурбанлығын беріуі ушын пүткіл хожалығы менен бирге Шилоға кетти. ²² Бирак Ханна олар менен бирге кетпеди. Ол күйеуіне:

– Бала емшектен шыққаннан кейин, оны Жаратқан Ийеге хызмет етүүге алып бараман. Ол Жаратқан Ийениң алдында болып, мәңгиге сол жерде қалады, – деди.

²³ Күйеуі Элқана оған:

– Нени мақул тапсаң, соны исле. Баланы емшектен шығарғаныңша, усы жерде бол. Жаратқан Ийе саған үәдеңде турыўға жәрдем берсин, – деди.

Солай етип, Ханна улын емшектен шығарғанға шекем үйде болып, оны емизди.

²⁴ Бала емшектен шыққаннан соң, Ханна баланы, үш жасар бұғаны, бир эфа^c унды хәм бир мес шарапты алып, Жаратқан Ийениң Шилодағы Үйине барды. Бала еле жас еди. ²⁵ Олар бұғаны сойғаннан кейин, баланы Элийге апарды. ²⁶ Соңынан Ханна Элийге былай деди: «О, мырзам! Алдыңызда ант ишип айтаман: мен усы жерде, сизің жаныңызда турып, Жаратқан Ийеге дуўа еткен хаялман. ²⁷ Мен Жаратқан Ийеден мына баланы сорап, дуўа еткен едим. Ол менің тилегимди орынлады. ²⁸ Мен де оны Жаратқан Ийеге бағышлайман. Ол бир өмир Жаратқан Ийеге хызмет етеди».

Соңынан олар сол жерде Жаратқан Ийеге сыйынды.

Екинши бап

Ханнаның дуўасы

2 ¹ Ханна былай деп дуўа етти:

«Жүрегим Жаратқан Ийе менен шадланар,
Оның Өзи маған күш берди.

Душпанларым алдында тилим узайып,

Оның қутқарғанына қуўанаман.

² Хеш ким жоқ Жаратқан Ийедей мухаддес,

Аўа, Сен сыяқлы хеш ким жоқ о, Жаратқан Ийе!

Қорған да жоқ Қудайымыз сыяқлы!

³ Артық менменсип сөйлегенди тоқтатың,

Аўзыңыздан тәкаббир сөзлер шықпасын.

Себеби Жаратқан Ийе хәммесин билиўши Қудай-ғо,

Хәр бир исти тәрезиге тартыўшы да Ол.

⁴ Күшлилердин оқ жайлары сынар,

Күшсизлер күшке толар.

⁵ Тоқлар нан ушын жалланып,

Ашлар тояр,

Нәсилсизлер жетеўин туўып,

Көп уллы хаяллар бийперзент қалар.

⁶ Жаратқан Ийе өлтиреди де, тирилтеди де,

Өлилер мәканына түсиреди де, шығарып алады да.

⁷ Ол кимисин жарлы қылып, кимисин байытар,

Кимисин қулатып, кимисин жоқарылатар.

⁸ Жарлыны топырақтан көтерип алып,

Бийшараны тасланды арасынан алып шығар.

Отырғызып ақсүйеклер менен,

Хүрмет тахтын берер.

^c1:24 Бир эфа – шама менен 22 литр.

Өйткени жер тийкары Жаратқан Ийе қолында,

Сол тийкар үстине Ол дүньяны орнатқан.

⁹ Жаратқан Ийе садық кулларының адымларын қорғар,

Ал жаманлар қараңғылықта жоқ болар,

Себеби өз күши менен жеңиске ериспес инсан.

¹⁰ Жаратқан Ийеге қарсы турғанлар шыл-пәрше болар,

Жаратқан Ийе оларға қарсы көклерди гүркиретер,

Пүткіл дүньяны Ол хұким қылар,

Өз патшасын күшке толтырып,

Майлаған адамын даңққа еристирер».

¹¹ Соңынан Элқана Рамаға, үйине қайтып кетти. Ал кишкене Самуел болса, руұханий Элийдің қолында Жаратқан Ийеге хызмет ете баслады.

Элийдің улларының жаман ислери

¹²⁻¹³ Элийдің уллары жарамас адамлар еди. Олар Жаратқан Ийени менсинбеди хәм халық алдындағы руұханийлік ұазыйпасына хұрметсизлик етти. Биреу қурбанлық шалып, гөш қайнатып атырғанда, руұханийлердің хызметшиси қолына үш тисли шанышқыны алып келетуғын еди. ¹⁴ Ол шанышқыны шүлен қазанға, қазанға, табаға ямаса табаққа тығып, оған илингеннің хәммесин руұханий ушын алатуғын еди. Олар Шилоға келген израиллылардың хәммесине усылай ислейтуғын еди. ¹⁵ Хәтте, қурбанлықтың майлары түтетип жандырыу ушын ажыратып алынбастан бұрын руұханийдің хызметшиси келип, қурбанлық шалған адамға: «Руұханийге қуұырыу ушын шийки гөш бер. Ол сеннен пискен гөш емес, ал шийки гөш алады», – дейтуғын еди. ¹⁶ Егер қурбанлық шалған адам: «Дәслеп майды түтетип жандырайық, соңынан қәлегенинди аларсаң», – десе, хызметши оған: «Яқ, хәзир бересең, болмаса тартып аламан», – дейтуғын еди. ¹⁷ Жаратқан Ийениң нәзеринде жигитлердің ислеген гүнасы жүдә ауыр еди. Өйткени олар Жаратқан Ийеге арналған қурбанлықларға хұрметсизлик етти.

¹⁸ Сол арада жас Самуел зығыр эфод^d кийип, Жаратқан Ийениң алдында хызмет етип жүрди. ¹⁹ Анасы хәр жылы күйеуи менен бирге жыллық қурбанлық беріу ушын келгенде, тиккен кишкене шапанын улына әкелип беретуғын еди. ²⁰ Сонда Элий Элқанаға хәм оның хаялына пәтиясын берип: «Тилеп алып, Жаратқан Ийеге арнаған балаңның орнына Жаратқан Ийе саған бул хаялдан басқа балалар берсин», – дейтуғын еди. Соңынан олар үйине қайтатуғын еди. ²¹ Жаратқан Ийениң мийримине ерискен Ханна хәмиледар болып, және үш ул, еки қыз туұды. Ал кишкене Самуел Жаратқан Ийе алдында өсип барды.

²² Элий жүдә қартайып қалған еди. Ол улларының израиллыларға ислеген барлық ислери хәм Ушырасыу шатырының алдында хызмет ислейтуғын хаяллар менен жатқаны хаққында еситти. ²³ Сонда Элий улларына былай деди: «Не ушын бундай ислерди ислеп атырсызлар? Мен сизлер ислеген жауызлықлар хаққында хәмме адамлардан еситтим. ²⁴ Бул жақсы емес, балаларым! Жаратқан Ийениң халқы арасында тарап кеткен бул хабар – жақсы хабар емес. ²⁵ Егер адам адамға қарсы гүна ислесе, Қудай айыпкер ушын тәуеллеши болады. Бирақ Жаратқан Ийеге қарсы гүна ислеген адам ушын ким тәуеллеши болады?»

Деген менен, олар әкесиниң сөзлерине қулақ аспады. Өйткени Жаратқан Ийе оларды өлтириуді шешип қойған еди.

^d2:18 Эфод – еврейше сөз болып, мәніси анық емес. Бул китапта ол руұханийдің кийими деп көрсетілген. «Эфод» ты бас руұханийлер кийген (28 аят), ол қымбатбаха тауардан тигілген.

Элийдің уллары хақында пайгамбаршылық

²⁶ Сол арада өспирим Самуел өсип, Жаратқан Ийениң де, халықтың да кеўлине унап барды. ²⁷ Бир күни Қудайдың бир адамы Элийге келип, былай деди: «Жаратқан Ийе былай дейди: „Бабан хәм оның урпақлары Мысырда фараонның халқына кул болған ўақытта, Мен оларға Өзимди ашып көрсетпеген бе едим?» ²⁸ Курбанлық орынға барыў хәм хош ийисли затларды түтетип, эфод кийип жүриў ушын пүткил Израил урыўлары арасынан тек сениң бабанды ғана Өзиме руўханий етип таңламадым ба? Және де, израиллылардың пүткил сыйларың да сениң ата-бабаларыңның урпақларына бермедим бе? ²⁹ Солай екен, Мениң үйим ушын әкелиўди буйырған курбанлық хәм садақаларға неге хұрметсизлик етесизлер? Не ушын халқым Израилдың берген барлық курбанлықларының ең жақсы жерлерин өзлериңиз жеп семирив, неге улларыңды Меннен артық көресең?» ³⁰ Сонлықтан Израилдың Қудайы Жаратқан Ийе былай дейди: „Сениң хожалығың хәм сениң бабанңың урпақлары Маған мәңгиге хызмет өтеди, – деген едим“. Бирак енди Жаратқан Ийе былай дейди: „Енди булай ислеўден аўлақпан. Себеби Мени хұрметлегенди Мен де хұрметлеймен, ал Мени хұрмет етпегенлер масқара болады. ³¹ Мине, сениң хәм бабанңың урпағының күшин куртатуғын күнлерим киятыр. Солай етип, туқымыңда хеш ким узак өмир сүрмейди. ³² Мениң Израилға ислеитүғын жақсылығыма қарамастан, сен Мениң үйимде қыйыншылық көресең. Ендигиден былай, туқымыңда хеш ким узак өмир сүрмейди. ³³ Көзлериңди соқыр қылып, жүрегиңди қайғыға толтырыў ушын, Мениң курбанлық орнымда сениң туқымыңнан тек бир адамды қалдыраман. Бирак басқа урпақларыңның хәммеси жаслай дүньядан өтеди. ³⁴ Еки улың Хофний менен Пинехастың бир күнде өлиўи сениң ушын бир нышан болады. ³⁵ Мен Өзиме қәлеўлеримди хәм мақсетлеримди орынлайтуғын садақ бир руўханий қояжақпан. Ол Мениң майлаған патшамның алдында бәркулла хызмет етиўи ушын, оның урпағын мәңгиге усы хызметке қояман. ³⁶ Сонда сениң урыўыңнан аман қалған хәр бир адам бир бөлек гүмис ямаса бир тислем нан ушын бас ийип келип, нан таўып жеўи ушын, өзин қандай да бир диний хызметке қойыўды сораиды“».

Үшинши бап

Қудайдың Самуелди шақырыўы

3 ¹ Өспирим Самуел Элийдің қолы астында Жаратқан Ийеге хызмет ететуғын еди. Ол күнлери Жаратқан Ийениң сөзи сийрек, аяңлары да аз болды. ² Бир күни түнде Элий орнында жатырған еди. Оның көзлери жүдә эзилеп қалған болып, зорға көретуғын еди. ³ Ал Самуел болса, Қудайдың сандығы турған Жаратқан Ийениң Ибадатханасында жатырған еди. Қудайдың шырасы еле сөнбеген еди. ⁴ Сонда Жаратқан Ийе Самуелди шақырды. Самуел Оған: «Ләббәй», – деп жуўап берди. ⁵ Соңынан Элийге жуўырып барып:

– Шақырдыңыз ба? Мен келдим, – деди.

Бирак Элий:

– Мен сени шақырмадым. Барып, орныңа жат, – деди. Самуел де барып, орнына жатты. ⁶ Жаратқан Ийе жөне: «Самуел!» – деп шақырды. Самуел орнынан турды да, Элийге барып:

– Мени шақырдыңыз ба? Мен келдим, – деди.

Элий оған:

– Шақырмадым, балам. Барып, орныңа жат, – деди.

⁷ Самуел Жаратқан Ийениң даўысын танымайтуғын еди. Себеби Жаратқан Ийениң сөзи оған еле аяң болмаған еди.

⁸Жаратқан Ийе Самуелди үшінши мәрте шақырды. Самуел орнынан турды да, Элийге барып:

– Мени шақырдыңыз ба? Мен келдим, – деди.

Сонда Элий баланы Жаратқан Ийениң шақырғанын түсинди. ⁹Ол Самуелге:

– Барып, орнына жат. Егер Ол сени және шақырса: «Жаратқан Ийе! Айта бер, кулың тыңлап тур», – деп айт, – деди.

Самуел барып, орнына жатты. ¹⁰Жаратқан Ийе келип, сол жерде турды хэм бурынғыдай етип:

– Самуел, Самуел! – деп шақырды.

Самуел Оған:

– Айта бер, кулың тыңлап тур, – деп жууап берди.

¹¹Сонда Жаратқан Ийе Самуелге былай деди:

– Мен Израилда еситкен хәр бир адамның хүрейин ушыратуғын бир нәрсе ислежайкпан. ¹²Сол күни Элийдин хожалыгына қарсы айтқанларымның хэммесин басынан аяғына шекем жүзеге асыраман. ¹³Элийге өзи билетуғын гүна себепли хожалығын мәнгиге жазалайтуғынымды хабарлаған едим. Оның уллары Қудайға тил тийгизсе де, ол улларына тыйым салмады. ¹⁴Сонлыктан Мен: «Элийдин хожалығының айыбы хеш қашан хеш кандай курбанлық пенен жууылмайды», – деп оның хожалығы хаққында ант иштим.

¹⁵Самуел азанға шекем жатты, соңынан Жаратқан Ийениң Үйиниң қапыларын ашты. Ол көрген аянын Элийге айтыуға қорқты. ¹⁶Бирақ Элий онг:

– Балам, Самуел! – деп шақырды.

Самуел оған:

– Ләббәй, – деп жууап берди.

¹⁷Элий Самуелге:

– Жаратқан Ийе саған нелерди айтты? Меннен хеш нәрсени жасырма. Егер Оның саған айтқанларынан бирин жасырып қалсаң, Ол сени жазалаған үстине жазаласын, – деди.

¹⁸Самуел хеш нәрсени жасырмастан, оған хэммесин айтып берди. Сонда Элий: «Ол Жаратқан Ийе-го. Нени макул көрсе, соны ислесин», – деди.

¹⁹Самуел өсип барды. Жаратқан Ийе оның менен бирге еди. Жаратқан Ийениң оған айтқан сөзлериниң биреуи де орынланбай қалмады. ²⁰Даннан Беер-Шебаға шекемги пүткил Израил халқы Самуелдиң Жаратқан Ийениң пайғамбары болып белгиленгенин билди. ²¹Жаратқан Ийе Шилода көриниуин дауам етти. Сол жерде Ол Өз сөзи арқалы Самуелге Өзин танытқан еди.

Төртинши бап

4 ¹Самуелдиң сөзи пүткил Израилға жайылды.

Келисим сандығының душпан қолына түсиуи

Сол күнлери израиллылар филистлер менен урысыуы ушын жолға шықты. Израиллылар Эбен-Эзерге, филистлер Афекке ордаларын курды. ²Филистлер израиллыларға қарсы сауаш майданына түсти. Сауаш хәуиж алғанда, филистлер израиллыларды жеңилiske ушыратты. Сауашта израиллылардың төрт мыңға шамалас адамы қаза тапты. ³Әскерлер ордаға қайтып келгенде, Израил ақсақаллары: «Не ушын бүгин Жаратқан Ийе бизлердиң филистлерден жеңилиуимизге жол койды? Жаратқан Ийениң Келисим сандығын Шилодан усы жерге алып келейик. Ол арамызда болып, бизлерди душпанларымыздың қолынан кутқарсын», – деди.

⁴Солай етип, халық Шилоға адамларды жиберди. Олар барып, керублардың ортасындағы тахтта отырған Әлемниң Жаратқан Ийесиниң Келисим сандығын алып келди. Элийдиң еки улы Хофний менен Пинехас та Қудайдың Келисим сандығының

жанында еди. ⁵ Жаратқан Ийениң Келисим сандығы ордаға әкелингенде, пүткил израиллылардың қатты бақырысқан дауысларынан жер ләрзеге келди. ⁶ Филистлер бақырысларды еситип: «Еврейлер ордасында неге буншелли бақырыс болып атыр екен?» – дести. Олар Жаратқан Ийениң сандығының ордаға әкелингенин билгенде, ⁷ қорқып кетип былай деди: «Олардың қудайлары ордаға келипти. Қурып қалдық! Бурын ҳеш қашан бундай нәрсе болып көрмеген еди. ⁸ Қурып қалдық! Бул күшли қудайлардың қолынан бизлерди ким қутқарады? Олар шөлде мысырлыларды түрли бәлелерге ушыратқан қудайлар-ғо. ⁹ Беккем болыңлар, филистлер! Мәрт болыңлар! Болмаса, еврейлердиң сизлерге кул болғаны сыяқлы, сизлер де оларға кул боласызлар. Мәрт болып, сауашқа түсиңлер».

¹⁰ Солай етип, филистлер сауашқа түсип, израиллыларды жеңди. Израиллылардың хәр бири өз шатырына қарай қашты. Қырғынға ушырағаны соншелли, израиллылар отыз мың пияда әскеринен айырылды. ¹¹ Қудайдың сандығы қолға түсти, ал Элийдің еки улы Хофний хәм Пинехас қазаланды.

Элийдің өлими

¹² Бенямин урууынан бир адам сауаш майданынан қашып шығып, сол күннің өзінде Шилоға жетип келди. Ол қайғыдан кийимлерин жыртып, басына топырақ шашқан еди. ¹³ Сол адам жетип келгенде, Қудайдың сандығын ойлап, жүреги езилген Элий жол шетиндеги отырғышта жолға қарап отырған еди. Адам қалаға кирип, болған ұақияны айтып бергенде, қаладағылардың хәммеси дад салып бақырысты. ¹⁴ Элий дад салып бақырысқанды еситип: «Неге шауқым көтерилип атыр?» – деп сорады.

Хабаршы болған ұақияны айтып беріуі ушын дәриуі Элийдің жанына келди.

¹⁵ Сонда Элий тоқсан сегиз жаста болып, көзлери әззилеп, көрмей қалған еди.

¹⁶ Хабаршы Элийге:

– Мен сауаш майданынан киятырман. Хәзир ғана сол жерден қашып шықтым, – деди.

Элий оннан:

– Балам, не болды? – деп сорады.

¹⁷ Хабаршы Элийге:

– Израиллылар филистлердің алдына түсип қашты. Әскерлер үлкен қырғынға ушырады. Еки улыңыз Хофний менен Пинехас қазаланды, ал Қудайдың сандығы қолға түсти, – деди.

¹⁸ Хабаршы Қудайдың сандығы туұралы айтқанда, Элий отырғыштан шалқасына түсип, қала дәруазасының қасына қулады. Ол жүдә ғарры хәм семиз болғанлықтан жулыны үзиліп, жан тапсырды. Элий Израилға қырк жыл бийлик еткен еди.

¹⁹ Сол ұақытта Элийдің келини, Пинехастың хаялы жүкли болып, тууатуғын ұақты шамаласқан еди. Хаял Қудайдың сандығының қолға түскени, қәйин атасы хәм күйеуиниң өлгени хәккында еситкенде, бирден толғағы тутты да, дизерлеп отырып босанды. ²⁰ Жәрдем берген хаяллар оған өлими алдынан: «Қорқпа, уллы болдын», – деди. Бирақ ол жууап та бермеді, дыққат та аудармады. ²¹ Қудайдың сандығының қолға түсип, қәйин атасы хәм күйеуиниң өлгенлиги себепли хаял: «Уллылық Израилды тәрк етти», – деп улына Ихабод деп ат қойды. ²² Ол: «Уллылық Израилды тәрк етти. Себеби Қудайдың сандығы қолға түсти», – деди.

Бесинши бап

Келисим сандығы филистлер қолында

5¹ Филистлер Қудайдың сандығын қолға киргизгеннен соң, оны Эбен-Эзердегі сауаш майданынан Ашдодқа алып келді. ² Олар Қудайдың сандығын Дагонның^е бутханасына апарып, оны Дагонның мүсининің жанына қойды. ³ Ертеңине азанда ерте турған ашдодлылар Дагонның Жаратқан Ийенің сандығының алдында ет-бетинен жығылып жатырғанын көрді. Олар Дагонды алды да, оны өз орнына қойды. ⁴ Бірақ олар ертеңине азанда турғанда, Дагонның және Жаратқан Ийенің сандығының алдында ет-бетинен жығылып жатырғанын көрді. Бул ретте оның басы хәм еки қолы жулынып, босағада жатырған еди. Оның тек геүдеси ғана пүтин қалған еди. ⁵ Сонлықтан Дагонның руұханийлери де, Ашдодтағы Дагонның бутханасына келгенлердің хәммеси де усы күнге шекем ол жатқан босағаны баспайды.

⁶ Жаратқан Ийе ашдодлыларды хәм дөгерегиндеги халықты аұыр жазалады. Оларды шыйқан менен жазалап, қыйыншылыққа дуұшар етті. ⁷ Болып атырған ұакыяларды көрген Ашдод халқы: «Израилдың Қудайының сандығы бизлерде қалмасын, себеби Ол бизлерди де, қудайымыз Дагонды да аұыр жазалап атыр», – деди. ⁸ Сонлықтан олар адам жиберип, пүткил филист хұкимдарларын шақыртты хәм олардан:

– Израилдың Қудайының сандығын не қылайық? – деп сорады.

Олар:

– Сандық Гатқа апарылсын, – деди.

Солай етип, олар Израилдың Қудайының сандығын Гатқа апарды.

⁹ Бірақ сандық Гатқа апарылғаннан соң, Жаратқан Ийе сол қаланы да жазалады.

Қаланы күшли қорқыныш бийлеп алды. Жаратқан Ийе пүткил қала халқын, үлкенинен кишкенесине шекем жазалады. Оларға да шыйқанлар шыға баслады.

¹⁰ Сол себебли олар Қудайдың сандығын Экронға жиберди.

Сандық қалаға кирер-кирместен, экронлылар: «Бизлерди хәм халқымызды жоқ қылыу үшін, Израилдың Қудайының сандығын бизлерге алып келдіңлер!» – деп бақырысты. ¹¹ Олар пүткил филист хұкимдарларын топлап: «Израилдың Қудайының сандығын бул жерден алып кетіндер. Бизлерди де, халқымызды да жоқ қылмауы үшін, ол өз жерине қайтарылсын», – деди. Себеби пүткил қаланы өлим қорқынышы бийлеп алған еди. Қудайдың оларға берген жазасы жүдә аұыр еди.

¹² Тири қалғанларға шыйқанлар шықты. Қала халқының дады аспанға жетти.

Алтыншы бап

Келисим сандығының Израилға қайтарылыуы

6¹ Жаратқан Ийенің сандығы филистлер елинде жети ай болғаннан соң,

² филистлер руұханийлерди хәм палкерлерди шақыртып, оларға:

– Жаратқан Ийенің сандығын не қылсақ екен? Оны өз орнына қалай қайтарыуымыз кереклигин бизлерге айтыңлар, – деди.

³ Олар:

– Егер сизлер Израилдың Қудайының сандығын изге қайтармақшы болсаңыз, оны бос жибермей, оған қоса айыбыңызды жууыу үшін сый берип жиберіңдер. Сонда шыпа табасызлар хәм Оның сизлерди не үшін жазалап атырғанын билип аласызлар, – деди.

⁴ Сонда филистлер:

– Айыбымызды жууыу үшін Оған қандай қурбанлық жиберейік? – деп сорады.

^е5:2 Дагон – кенаанлылардың дән хасылы қудайы.

Руұханийлер хәм палкерлер былай деп жуұап берди:

– Сизлер жиберетуғын қурбанлықлар филист хұкимдарларының санына қарай бес шыйқанның хәм бес тышқанның алтын мүсинлеринен ибарат. Өйткени сизлер де, хұкимдарларыңыз да бирдей жазаға тартылғансыз. ⁵ Буның ушын шыйқанлардың хәм жериңизди ұайран еткен тышқанлардың мүсинлерин ислең хәм Израилдың Қудайын уллылаң. Мүмкин, сонда Ол сизлерди, қудайларыңызды хәм жериңизди жазалаўды тоқтатар. ⁶ Не ушын мысырлылар хәм фараон сыяклы қайсарлық қыласызлар? Қудай мысырлылардың жанына тийгенде, олар Израил халқын босатып жибермеді ме? ⁷ Енди жаңа бир арба ислетиндер де, биринши рет төллеген хәм хеш қашан арбаға жегилмеген еки қашарды алып, оларды арбаға жегиндер. Қашарлардың бузаўларын айырып алып, қораға апарыңдар. ⁸ Жаратқан Ийениң сандығын арбаның үстине қойыңдар. Айыбыңызды жуўыў ушын Оған жиберип атырған алтын затларыңызды қутыға салып, сандықтың жанына жайластырыңдар. Соңынан арбаны айдап жибериндер, кете берсин. ⁹ Бирақ изинен гүзетип барыңдар. Егер арба өз елине, Бейт-Шемешке қарай бетлесе, онда бул уллы апатшылықты бизлерге Жаратқан Ийениң Өзи жиберген болады. Егер арба басқа тәрепке жол алса, онда бул апатшылықтың Оннан жиберилмегенін, ал оған тосаттан дуўшар болғанымызды билип аламыз.

¹⁰ Адамлар айтылғандай иследи. Олар биринши рет төллеген еки қашарды арбаға жекти, ал бузаўларын қораға қамап таслады. ¹¹ Жаратқан Ийениң сандығы менен бирге ишине шыйқанлардың хәм тышқанлардың алтын мүсинлери салынған қутыны арбаға салды. ¹² Сонда қашарлар туўры Бейт-Шемешке қарай жол алды. Олар оңға да, солға да бурылмастан, мөңиреуи менен алға илгериледи. Ал филист хұкимдарлары болса, Бейт-Шемештиң шегарасына дейин оларға ерип келди.

¹³ Сол ўақытта Бейт-Шемеш халқы ойпатлықта бийдай орып атырған еди. Олар басларын көтерип қарап, сандықты көргенде, қуўанып кетти. ^{14–15} Арба бейт-шемешли Ешуаның атызына кирип, сол жердеги үлкен бир тастың жанында тоқтады. Лебийлилер Жаратқан Ийениң сандығын хәм алтын затлар салынған қутыны арбадан түсирип, үлкен тастың үстине қойды. Бейт-шемешлилер арбаның ағашларын отын етип жарды да, қашарларды Жаратқан Ийеге арнап жандырылатуғын қурбанлық етип берди. Сол күни бейт-шемешлилер Жаратқан Ийеге арнап жандырылатуғын қурбанлықлар берип, басқа қурбанлықлар да шалды. ¹⁶ Филистлердин бес хұкимдары болып өткенлерди көргеннен соң, сол күни Экронға қайтып кетти.

¹⁷ Филистлер айыбын жуўыў ушын сый ретинде Ашдод, Газа, Ашкелон, Гат хәм Экрон қалалары ушын Жаратқан Ийеге бир-бирден шыйқанлардың алтын мүсинлерин жиберген еди. ¹⁸ Ал алтыннан исленген тышқан мүсинлери болса, бес филист хұкимдарларына қараслы болған қорған қалалар менен қоса дегерегиндеги аўыллардың санына туўры келетуғын еди. Үстине Жаратқан Ийениң сандығы қойылған сол үлкен тас бүгінге дейин бейт-шемешли Ешуаның атызында гүўалық болып тур. ¹⁹ Жаратқан Ийениң сандығының ишине үңилени ушын, Жаратқан Ийе бейт-шемешлилерден базыларын жазалап, жетпиз адамды жоқ қылды. Халық Жаратқан Ийениң өзлерине берген бул аўыр жазасы себепли аза тутты.

²⁰ Бейт-Шемеш халқы: «Бул мухаддес Қудайдың, Жаратқан Ийениң алдында ким тура алады? Сандық бизлерден кимге апарылыўы тийис?» – деп сорады. ²¹ Олар Кирят-Яримде жасаўшыларға хабаршылар жиберип: «Филистлер Жаратқан Ийениң сандығын қайтарып жиберипти, келип, оны алып кетиндер», – деди.

Жетинши бап

7 ¹ Солай етип, Кирят-Яримнің халқы келип, Жаратқан Ийениң сандығын алды да, оны төбешиктеги Абинадабтың үйине апарды. Оның улы Элазарды Жаратқан Ийениң сандығына қараў ушын тайынлады.

Самуелдин Израилга бийлик етиүи

² Сандык узақ ўақыт, жигирма жыл даўамында Кирят-Яримде калды. Сол ўақыт ишинде пүткил Израил халқы қайғыға батып, Жаратқан Ийеге интизар болды.

³ Самуел пүткил Израил халқына былай деди: «Егер Жаратқан Ийеге шын жүректен жүз бурмакшы болсаңыз, онда өзлериңиздеги баска қудайлардың хәм Аштартаның^f мүсинлерин жоқ қылыңлар. Өзлериңизди Жаратқан Ийеге бағышлап, тек Оған хызмет етиңдер. Сонда Ол сизлерди филистлердин қолынан кутқарады».

⁴ Солай етип, израиллылар Баалдың хәм Аштартаның мүсинлерин жоқ қылып, жалғыз Жаратқан Ийеге хызмет ете баслады.

⁵ Сонда Самуел: «Пүткил израиллыларды Миспаға жыйнаңлар, мен сизлер ушын Жаратқан Ийеге жалбарынаман», – деди. ⁶ Миспаға жыйналған израиллылар кудыктан суў алып, оны Жаратқан Ийеге арнап төкти. Олар сол күни ораза тутып: «Жаратқан Ийеге қарсы гүна иследик», – деди. Самуел Миспада Израил халқына бийлик етти.

⁷ Филистлер Израил халқының Миспаға топланғанын еситкенде, филист хұкимдарлары израиллыларға қарсы хұжимге атланды. Израиллылар буны еситкенде, филистлерден қорқты. ⁸ Олар Самуелге: «Бизлерди филистлердин қолынан кутқарыуы ушын Қудайымыз Жаратқан Ийеге тынбай жалбарын», – деди.

⁹ Сонда Самуел еле сүттен шықпаған бир қозыны алып, оны Жаратқан Ийеге арнап толығы менен жандырылатуғын қурбанлық етип берди. Самуел Израил халқы ушын Жаратқан Ийеге жалбарынды. Жаратқан Ийе де оған жуўап берди.

¹⁰ Самуел қурбанлықты жандырып атырғанда, филистлер израиллыларға хұжим қылыуы ушын жақынласып қалған еди. Бирақ сол ўақытта Жаратқан Ийе күшли даўыс пенен гүркиреп, филистлерди қатты албыратты хәм олар израиллылардың алдында күл-талқан болды. ¹¹ Миспадан шыққан израиллылар филистлерди қуўалап, оларды Бейт-Кардың төменги жағына шекем өлтирип барды.

¹² Самуел бир тас алып, оны Миспа менен Шенниң арасына орнатты. Ол: «Жаратқан Ийе бизлерге усы жерге дейин жәрдем берди», – деп тасқа Эбен-Эзер^g деп ат қойды. ¹³ Солай етип, жеңилiske ушыраған филистлер қайтып Израил жерине хұжим жасамайтуғын болды. Самуелдин көзиниң тирисинде Жаратқан Ийе филистлерге қарсы турды. ¹⁴ Экроннан Гатқа шекемги филистлердин басып алған қалалары израиллыларға қайтарып берилди. Израиллылар олардың этирапындағы жерлерди де филистлердин қолынан кутқарды. Израил хәм амор халқы арасында парахатшылық орнады.

¹⁵ Самуел пүткил өмири бойы Израилга бийлик етти. ¹⁶ Ол хәр жылы Бейт-Элди, Гилгалды хәм Миспаны айланып шығатуғын, бул қалаларда турып, пүткил Израилга бийлик ететуғын еди. ¹⁷ Соңынан Рамадағы өз үйине қайтып кететуғын хәм сол жерден Израилга бийлик ететуғын еди. Ол сол жерде Жаратқан Ийеге арнап қурбанлық орнын қурды.

Сегизинши бап

Израил халқының патша талап етиүи

8¹ Самуел қартайған шағында, өзиниң улларын Израилга бийлер етип қойды. ² Туңғыш улының аты Йеол, екіншисиниң аты Абия болып, олар Беер-Шебада бийлик етти. ³ Бирақ уллары әкесиниң жолынан жүрмеді. Олар нәпсикаулыққа берилип, пара алатуғын хәм әдилликти бурмалайтуғын еди.

^{f7:3} Аштарта – кенаанлылардың мухаббат хәм өнимдарлық қудайы.

^{g7:12} Эбен-Эзер – «жәрдем тасы» дегенди билдиреди.

⁴ Сонлыктан путкил Израил аксакаллары жыйналып, Рамаға, Самуелге барды.
⁵ Олар Самуелге: «Мине, сен де қартайдың. Улларың да сениң жолыңнан жүрмей атыр. Соның ушын басқа халықларда болғаны сыяқлы, бизлерге бийлик ететугын бир патша қойып бер», – деди. ⁶ Олардың: «Бизлерге бийлик ететугын бир патша қойып бер», – деген сөзлери Самуелге унамады. Сол себебли ол Жаратқан Ийеге дуа етті. ⁷ Сонда Жаратқан Ийе Самуелге былай деп жууап берди: «Халықтың саған айтып атырған сөзлериниң хәммесин тыңла. Себеби олар сеннен емес, ал өзлериниң патшасы болған Меннен ұаз кешти. ⁸ Оларды Мысырдан алып шыққан күнимнен баслап, усы күнге шекем Маған не қылған болса, саған да соны ислеп атыр. Олар Мени таслап, басқа қудайларға хызмет еткен еди. ⁹ Енди оларға кулақ сал. Бирақ оларға өзлериниң үстинен патшалық ететугын патшаның хуқықлары тууралы билдирип, қатаң ескерт». ¹⁰ Самуел өзинен патша талап еткен халыққа Жаратқан Ийениң барлық сөзлерин жеткерип, ¹¹ оларға былай деди:

– Сизлердин үстинизден хуқимдарлық ететугын патшаның хуқықлары мынадай: ол сизлердиң улларыңызды алып, өзиниң сауаш арбаларында хәм атлы әскерий топарларында хызмет еттирип қояды. Және де, олар оның арбасының алдында жууырып жүретугын болады. ¹² Ол базыларын мыңбасылар хәм елиубасылар етип қояды. Базыларға жерин сүрдирип, егинин жыйнатады. Ал базыларға болса, урыс куралларын хәм сауаш арбаларының әсбап-үскенелерин соқтырып қояды. ¹³ Қызларыңызды ийис май ислеуши, аспаз хәм нанбай етип алады. ¹⁴ Жақсы егислик жерлеринизди, жүзим хәм зәйтүн бағларыңызды алып, өз хызметшилерине береді. ¹⁵ Ол зүрәтиңиздиң хәм жүзиминиздиң оннан бирин алып, өз ақталарына хәм хызметшилерине береді. ¹⁶ Кул хәм шорыларыңызды, ең жақсы өгиз хәм ешеклеринизди алып, өз жумысларында пайдаланады. ¹⁷ Ол майда малларыңыздың да оннан бирин алады, ал өзлериңиз оның куллары боласызлар. ¹⁸ Усылар орынланғанда, өзлериңиз таңлаған патшаңыздың дәртинен нала шегесизлер. Бирақ сол күни Жаратқан Ийе сизлерге жууап бермейди.

¹⁹ Деген менен, халық Самуелдиң сөзин тыңлағысы келмей:

– Яқ, бизлерди басқаратуғын бир патша болсын. ²⁰ Сонда бизлер де басқа халықлар сыяқлы боламыз. Патшамыз бизлерге бийлик етеди хәм алдымызда жүрип, сауашларымызды басқарады, – деди. ²¹ Самуел халықтың барлық сөзлерин тыңлағаннан соң, оларды Жаратқан Ийеге айтып берди. ²² Сонда Жаратқан Ийе Самуелге: «Олардың сөзине кулақ салып, оларға бир патша қойып бер», – деп жууап берди.

Соннан кейин, Самуел израиллыларға: «Хәр бир адам өз қаласына қайтсын», – деди.

Тоғызыншы бап

Самуелдиң Шаул менен ушырасыуы

9 ¹ Бенямин урууынан Киш деген абырайлы бир адам бар еди. Ол Абиелдиң улы, Серордың ақлығы, Бехораттың шаулығы, Афиахтың кулығы еди. ² Киштиң жас хәм сымбатлы Шаул атлы бир улы бар еди. Израил халқы арасында оннан асқан сымбатлы адам жоқ еди. Хәр қандай адамның бойы оның ийинине келетугын еди.

³ Бир күни Шаулдың әкеси Киштиң ешеклери жойтылып кетти. Сонда Киш улы Шаулға: «Хызметшилерден биреуин жаныңа алып, ешеклерди изле», – деди.

⁴ Шаул Эфраимның таулы үлкесин хәм Шалиша жерлерин айланып шықты. Бирақ ешеклерди таба алмады. Олар Шаалим үлкесине барды, бирақ ешеклер ол жерде де жоқ болып шықты. Соңынан олар Бенямин жерине барды, бирақ ешеклерди ол жерден де таба алмады. ⁵ Олар Суф жерине жеткенде, Шаул жанындағы хызметшисине:

– Жүр, қайта қояйық. Болмаса, әкем ешеклерди қойып, бизлерди қайғыра баслар, – деди.

⁶Бирақ хызметши оған:

– Қара, мына қалада Қудайдың адамы турады. Ол абырайлы адам болып, оның айтқанларының бәри орынланады. Хәзир сол жерге барайық. Бәлким, ол бизлерге жол көрсетер, – деди.

⁷Шаул оннан:

– Егер барсақ, оған не апарамыз? Дорбамыздағы нанымыз да тауысылды.

Қудайдың адамына беретугын хеш қандай саўғамыз жоқ. Немиз қалды? – деп сорады.

⁸Хызметши Шаулға және:

– Мине, менде шерек шекел^h гүмис бар. Ол бизлерге баратуғын жолымызды көрсетиуи ушын, мен оны Қудайдың адамына беремен, – деп жууап берди.

⁹Бурын Израилда бир адам Қудайдан бир нәрсе сорамақшы болғанда: «Жүриң, көзи ашыққа барайық», – дейтуғын болған. Себеби хәзир пайғамбар деп аталатуғын адамларды бурын «көзи ашықлар» деп атаған.

¹⁰Шаул хызметшисине: «Яқшы, барайық», – деди. Солай етип, олар Қудайдың адамы жасайтуғын қалаға қарай кетти.

¹¹Олар қалаға қарай көтерилип баратырғанда, суу алыуға шыққан қызларды ушыратып, олардан:

– Көзи ашық усы жерде ме? – деп сорады.

¹²Қызлар оларға былай деп жууап берди:

– Аўа, ол сизлердің алдыңызда кетип баратыр. Асығыңлар, ол қаламызға бүгин келди. Себеби халық бүгин сыйыныу орнында қурбанлық бережақ. ¹³Қалаға кириуиңизден-ақ, аўқатланыу ушын сыйыныу орнына шықпасынан бурын оны тауып аласызлар. Ол барып, қурбанлықты мухаддеслемегенше, халық аўқат жемейди. Шақырылғанлар ол келгеннен соң жеуди баслайды. Хәзир барсаңыз, оны дәрхал тауып аласызлар.

¹⁴Шаул хәм оның хызметшиси қалаға кетти. Олар қалаға киргенде, сыйыныу орнына баратырған Самуел олардың қарсы алдынан шықты.

¹⁵Шаул келмесинен бир күн алдын, Жаратқан Ийе Самуелге аян берип: ¹⁶«Ертең усы ўақытта саған Бениамин жеринен бир адамды жиберемен. Оны майлап, халқым Израилға хұкимдар етип қой. Ол халқымды филистлер қолынан қутқарады. Мен халқымның аўхалын көрдим. Өйткени олардың дады Маған жетип келди», – деген еди. ¹⁷Самуел Шаулды көргенде, Жаратқан Ийе Самуелге: «Саған айтқан адамым усы болады. Халқыма ол хұкимдарлық етеди», – деди. ¹⁸Шаул қала дәрўазасында Самуелди ушыратып, оннан:

– Көзи ашықтың үйи қай жерде, айтып жибересиз бе? – деп сорады.

¹⁹Самуел оған былай деп жууап берди:

– Көзи ашық мен боламан. Мениң алдымда жүрип, сыйыныу орнына көтерил. Бүгин мениң менен бирге аўқатланасан. Ал азаңда жүрегиндегиниң бәрин өзиңе айтып берип, үйиңе қайтараман. ²⁰Үш күн алдын жойтылған ешеклеринди қайғырма, олар табылды. Израилдың пүткил үмити кимнен? Сеннен хәм әкеңнің хожалығынан емес пе?

²¹Шаул Самуелге:

– Мен Израил уруулары ишиндеги ең кишкенеси болған Бениамин урууынан емеспен бе? Мен тийисли болған тийре де Бениамин урууындағы барлық тийрелердин ең кишкенеси емес пе? Маған не ушын бул сөзлерди айтып турыпсыз? – деди.

²²Самуел Шаулды хәм оның хызметшисин сыйыныу орнының аўқатланыу бөлмесине алып барып, шақырылған отыздай қонақтың ишинде оларды ең төрге отырғызды. ²³Соңынан аспазға: «Мениң саған бөлек алып қой деп берген гөшимди

алып кел», – деди. ²⁴ Аспаз санның гөшин әкелип, Шаулдың алдына қойды. Самуел Шаулға: «Бул сениң пайың. Мәрхәмат, же! Себеби буны белгиленген күни мен шақырған халық пенен бирге жеўиң ушын сақлап қойған едим», – деди. Сол күни Шаул Самуел менен бирге аўқатланды. ²⁵ Олар сыйыныў орнынан қалаға түскеннен кейин, Самуел үйиниң төбесинде Шаул менен сөйлесип отырды.

Шаулдың ҳүкимдарлыққа тайынланыўы

²⁶ Таң азанда Самуел үйдиң төбесинде жатырған Шаулды шақырып: «Таярлан, сени жолға шығарып салайын», – деди. Шаул орнынан турып, Самуел менен бирге сыртқа шықты. ²⁷ Олар қала шетине жеткенде, Самуел Шаулға: «Хызметшиңе айт, алдымызға түсип жүре берсин», – деди. Хызметши алдыға жүрип кеткеннен кейин, Самуел Шаулға: «Бирақ сен тоқтап тур, мен саған Қудайдың сөзлерин билдирейин», – деди.

Оныншы бап

10 ¹ Соңынан Самуел зәйтүн майы қуйылған ыдысын алып, майды Шаулдың басына куйды ҳәм оны сүйип, былай деди: «Жаратқан Ийе сени майлап, Өз халқы үстинен ҳүкимдар етип қойды. ² Бүгин мениң жанымнан кеткениңнен соң, Бениамин жериниң шегарасындағы Селсахтағы Рахиланың мазары жанында еки адамды ушыратасан. Олар саған: „Сен излеп кеткен ешеклер табылды. Әкең ешеклерди ойлағанды қойып, балама не болды екен деп, сени қайғырып атыр“, – дейди. ³ Оннан арман қарай жүрип, Табордағы емен ағашына барасан. Ол жерде үш адамды ушыратасан. Олардың биреўи үш ылақ, екіншиси үш нан, ал үшіншиси шарап куйылған мес алып, Қудайдың үйине, Бейт-Элге баратырған болады. ⁴ Олар сәлемлесип, саған еки нан береді, сен оларды аласан. ⁵ Соңынан филистлердиң сақшылар бөлимшеси орналасқан Гибат-Элоҳимге барасан. Қалаға киргениңде, сыйыныў орнынан түсип қиятырған пайғамбарлар топарын ушыратасан. Олар арфа, дәп, сырнай ҳәм лира¹ шертенлерге қосылып, пайғамбаршылық етип қиятырған болады. ⁶ Сонда Жаратқан Ийениң Руўхы сени толық бийлеп алып, сен де олар менен бирге пайғамбаршылық етесең ҳәм пүткиллей басқа адамға айланасан. ⁷ Бул белгилер орынланғанда, жағдайға қарай ис тут. Өйткени Қудай сенин менен бирге болады. ⁸ Енди меннен алдын Гилгалға барып, сол жерде мени жети күн күт. Мен жандырылатуғын қурбанлықларды ҳәм татыўлық қурбанлықларын беріў ушын сениң жаныңа бараман. Мен жаныңа барғанымда, не ислеў кереклигин билдиремен».

⁹ Шаул Самуелдиң жанынан кетиў ушын бурылыўдан-ақ, Қудай Шаулдың жүрегин өзгертп жиберди. Сол күни Самуел айтқан ҳәмме нәрсе орынланды. ¹⁰ Олар Гибаға келгенде, Шаулды пайғамбарлар топары қарсы алды. Сонда Қудайдың Руўхы Шаулды толық бийлеп алып, Шаул олар менен бирге пайғамбаршылық ете баслады. ¹¹ Оны бурыннан танийтуғынлардың хәммеси оның пайғамбарлар менен бирге пайғамбаршылық етип жүргенин көргенде, бир-бирине: «Кишиң улына не болған? Шаул да пайғамбарлардың арасында ма?» – дести.

¹² Сол жерде отырғанлардың бири: «Ал олардың әкеси ким екен?» – деди. «Шаул да пайғамбарлардың арасында ма?» – деген гәп усыдан қалған екен. ¹³ Шаул пайғамбаршылық етип болғаннан соң, сыйыныў орнына көтерилди.

¹⁴ Сонда ағасы Шаулдан ҳәм оның хызметшисинен:

– Сизлер қай жерге бардыңлар? – деп сорады.

Шаул оған:

– Бизлер ешеклерди изледик. Оларды таба алмағаннан соң, Самуелге бардық, – деп жуўап берди.

¹⁵ Ағасы Шаулға:

¹10:5 Лира – бармақ пенен шертилетуғын туўры мүйешли тарлы саз әсбабы.

– Самуел саған не айтты, маған да айтып бер, – деди.

¹⁶ Шаул оған:

– Ол бизлерге ешеклердің табылғанын анық айтып берди, – деди. Бірақ ол Самуелдің өзіне патшалық туұралы айтқан сөзлери хаққында тис жармады.

¹⁷ Самуел Израил халқын Миспаға, Жаратқан Ийениң алдына жыйнап, ¹⁸ оларға былай деди: «Израилдың Қудайы Жаратқан Ийе былай дейди: „Мен израиллыларды, яғный сизлерди Мысырдан алып шықтым. Мысырлылардың хәм өзлериңизди езген барлық патшалардың қолынан сизлерди кутқардым. ¹⁹ Бірақ сизлер бүгин өзлериңизди барлық мүсийбет хәм қыйыншылықларыңыздан кутқарған Қудайыңыздан жүз бурып, өзлериңизге бир патша қойып бериўди талап еттиңиз“. Енди Жаратқан Ийениң алдында урыўларыңыз хәм тийрелериңиз бойынша дизилиңлер».

²⁰ Самуел пүткил Израил урыўларын бирме-бир алдыға шығарды. Шек бойынша олардан Бенямин урыўы таңланды. ²¹ Соңынан Бенямин урыўы тийрелери бойынша шақырылғанда, Матрийдің тийреси таңланды. Ең соңында Матрийдің тийресинен Киштиң улы Шаул таңланды. Бірақ оны излегенде, таба алмады. ²² Сонда халық Жаратқан Ийеден:

– Ол адам еле бул жерге келмеді ме? – деп сорады.

Жаратқан Ийе оларға:

– Ол усы жерде, жүклердің арасында жасырынып жатыр, – деп жуўап берди.

²³ Олар жуўырып барып, Шаулды сол жерден алып келди. Шаул халықтың арасында турғанда, хәммениң бойы оның ийнине келип турды. ²⁴ Самуел халыққа: «Жаратқан Ийениң таңлаған адамын көрип турсызлар ма? Пүткил халық арасында оған тең келетуғыны жок», – деди.

Сонда халық: «Жасасын патша!» – деп бақырды.

²⁵ Самуел халыққа патшалықтың хуқықлары туұралы баянлап берди. Оларды бир китап қылып жазып, Жаратқан Ийениң алдына қойды. Соңынан хәммени үйине қайтарды. ²⁶ Шаул да Гиабаға, өз үйине қайтты. Қудай жүреклерине түрткі салған мәрт адамлар оған жолдас болды. ²⁷ Бірақ гейбир жарамас адамлар: «Ол бизлерди қалай кутқара алады?» – деп Шаулды менсинбей, оған сыйлар бермеді. Ал Шаул өзін сезбегенге алды.

Он биринши бап

Шаулдың аммон халқын жеңиўи

11 ¹ Аммон патшасы Нахаш Гиладтағы Ябеш қаласына келип, қаланы қамал етти. Пүткил ябешлилер Нахашқа:

– Бизлер менен келисим дүз. Бизлер саған хызмет етеміз, – деди.

² Бірақ Аммон патшасы Нахаш:

– Мен бир шәрт пенен келисим дүземен. Пүткил Израил халқын масқара етиў ушын, хәр бириңиздің оң көзиңизди ойып аламан, – деди.

³ Ябеш қаласының ақсақаллары Нахашқа:

– Израилдың хәмме жерине хабаршылар жиберийүмиз ушын, бизлерге жети күн мәўлет бер. Егер бизлерди кутқаратуғын хеш ким табылмаса, саған тәслим боламыз, – деди.

⁴ Хабаршылар Шаул жасап атырған Гиа қаласына келип, болып атырған уақыларды халыққа хабарлағанда, халық дад салып жылай баслады. ⁵ Тап усы уақытта Шаул өгизлерин айдап, атыздан киятырған еди. Ол: «Адамларға не болды? Неге бунша жылап атыр?» – деп сорады. Сонда ябешлилердің жоллаған хабарын оған айтып берди.

⁶ Шаул бул гәплерди еситкен уақытта, Қудайдың Руўхы оны толық бийлеп алды. Шаул қатгы ашыўға минди. ⁷ Ол бир жуп өгизди сойып, оларды жиликледиде, жиликлерди хабаршылар арқалы Израилдың хәмме тәрәпине жиберип: «Шаул менен Самуелдің изине ермеген хәр бир адамның өгизлерине де анық усылай исленеди», – деди.

Халық Жаратқан Ийеден қорққанынан қалтырап, хәммеси бир жағадан бас шығарып, жолға атланды. ⁸ Шаул оларды Безекке жыйнады. Сонда Израилдың басқа урыўларынан үш жүз мың, ал Яхуда урыўынан отыз мың адам болды. ⁹ Израиллылар сол жерге келген ябешли хабаршыларға: «Гиладтағы Ябеш турғынлары ертең күн тас төбеге көтерилгенде қутқарылатуғынын айтыңлар», – деди. Хабаршылар барып, бул хабарды жеткізгенде, ябешлилер қуўанып кетти. ¹⁰ Олар Нахашқа: «Ертең сизлерге тәслим боламыз. Сонда бизлерге нени макул көрсеңиз, соны ислен», – деди.

¹¹ Ертенине Шаул адамларын үш топарға бөлди. Олар ерте таңда аммонлардың ордасына бастырып кирип, оларды күн қызғанша қырып таслады. Аман қалғанлары тарап кетип, дара-дара болып қашты. ¹² Буннан кейин, халық Самуелге: «„Шаул ма бизге патша болатуғын?“ – дегенлер кимлер еди? Оларды алып келиңдер, өлтиремиз», – деди.

¹³ Бирақ Шаул оларға: «Бүгин хеш ким өлтирилмейди. Себеби Жаратқан Ийе бүгин Израил халқына қутқарылыў берди», – деди.

¹⁴ Ал Самуел халыққа: «Гилгалға барып, сол жерде патшалықты қайта тиклейик», – деди. ¹⁵ Солай етип, пүткил халық Гилгалға барып, Жаратқан Ийениң алдында Шаулды патша етип қойды. Сол жерде, Жаратқан Ийениң алдында татыўлық қурбанлықларын берди. Шаул да, пүткил Израил халқы да жақсылап бәзим курды.

Он екінши бап

Самуелдің соңғы сөзи

12 ¹ Буннан кейин, Самуел Израил халқына былай деди:

– Мен айтқанларыңыздың хәммесине кулак асып, сизлерге бир патша тайынлап бердим. ² Енди сизлерди басқаратуғын патшаңыз бар. Ал мен қартайдым, шашларым да ағарды. Улларым да сизлер менен бирге. Жаслығымнан баслап, усы күнге шекем сизлерге бийлик егтим. ³ Мине, мен алдыңызда турышпан. Айтыңлар, қайсы бириңиздің өгизинизди алдым? Кимниң ешегин тартып алдым? Кимди алдадым? Кимге зулымлық қылдым? Кимнен пара алып, оның айыптарын көрмесликке алдым? Жаратқан Ийениң хәм Оның майлаған патшасының алдында гүўалық бериндер. Сизлерден бир нәрсе алған болсам, қайтарып берейин.

⁴ Халық оған:

– Бизлерди алдамадың, бизлерге зулымлық та қылмадың, хеш кимниң қолынан хеш нәрсе алмадың, – деди.

⁵ Самуел оларға:

– Меннен бирде бир нуқсан таппағаныңызға Жаратқан Ийе де, Ол майлаған патша да гүўа, – деди.

– Аўа, гүўа, – деди халық.

⁶ Самуел сөзин былай деп даўам егти:

– Муўса менен Харонды тайынлап, ата-бабаларыңызды Мысыр елинен алып шыққан Жаратқан Ийе болады. ⁷ Енди усы жерде турыңлар. Жаратқан Ийениң сизлерди хәм ата-бабаларыңызды қутқарыў үшін ислеген барлық жақсы ислерин Оның алдында сизлерге дәлиллеп берейин. ⁸ Яқып Мысырға кеткеннен кейин, ата-бабаларыңыз Жаратқан Ийеге жалбарынғанда, Ол Муўса менен Харонды жиберди. Олар ата-бабаларыңызды Мысырдан алып шығып, усы жерге орналастырды. ⁹ Бирақ ата-бабаларыңыз өзлериниң Қудайы Жаратқан

Ийени умытты. Сонлықтан Жаратқан Ийе оларды Хасор патшасының сәркәрдасы Сисераның, филистлердің хәм Моаб патшасының қолына тапсырды. Олар ата-бабаларыңызға қарсы урысты. ¹⁰ Ата-бабаларыңыз Жаратқан Ийеге: «Бизлер гүна иследик. Сени таслап, Баал хәм Аштарта бутларына хызмет еттик. Енди бизлерди душпанларымыздың қолынан қутқар, Саған хызмет етемиз», – деп жалбарынды.

¹¹ Сонда Жаратқан Ийе Еруббаалды, Беданды, Ифтахты хәм Самуелди, яғный мени жиберип, қәуипсиз жасауыңыз ушын, этирапыңызды қоршаған душпанларыңыздың қолынан сизлерди қутқарды. ¹² Бирақ сизлер Аммон патшасы Нахаштың өзлериңизге қарсы атланғанын көргениңизде, патшаңыздың Қудайыңыз Жаратқан Ийе екенине қарамастан: «Яқ, бизлерди патша басқарсын», – дедіндер. ¹³ Мине, өзлериңиз таңлап, тилеп алған патшаңыз! Аұа, Жаратқан Ийе сизлерге патша берди. ¹⁴ Егер Жаратқан Ийеден қорқып, Оған хызмет қылсаңыз, Оның сөзлерин тыңлап, буйрықларына қарсы шықпасаңыз, сизлер де, сизлерди басқаратуғын патшаңыз да Қудайыңыз Жаратқан Ийеге ерсеңиз, хәммеси жақсы болады. ¹⁵ Егер Жаратқан Ийениң сөзине кулақ аспай, Оның буйрықларына қарсы шықсаңыз, Жаратқан Ийе ата-бабаларыңызды жазалағаны сыяқлы, сизлерди де жазалайды. ¹⁶ Енди орныңызда турып, Жаратқан Ийениң көз алдыңызда ислейтуғын уллы исин көриңдер. ¹⁷ Хәзир бийдай орымы ұақты емес пе? Мен Жаратқан Ийеге жалбарынаман хәм Ол аспанды гүркиретип, жауын жаудырады. Сонда сизлер патша қойыуды сорап, Жаратқан Ийениң нәзеринде қандай жаманлық ислегениңизди жақсы түсинип аласыз.

¹⁸ Самуел Жаратқан Ийеге жалбарынды хәм Жаратқан Ийе сол күни аспанды гүркиретип, жауын жаудырды. Халық Жаратқан Ийеден де, Самуелден де қатты қорқты.

¹⁹ Олар Самуелге:

– Набыт болмауымыз ушын, бизлер, яғный өз кулларың ушын Қудайың Жаратқан Ийеге жалбарын. Өйткени бизлер патша сорап, өз гүналарымыз үстине гүна жамадық, – деди.

²⁰ Сонда Самуел халыққа былай деди:

– Қорқаңлар, сизлер бул үлкен жаманлықты иследиңдер. Бирақ енди Жаратқан Ийеден жүз бурмай, Оған ериңдер хәм шын жүректен хызмет етиндер. ²¹ Хәш кимди қутқара алмайтуғын жарамсыз бутлардың изине ермендер. Себеби олар пайдасыз. ²² Өзиниң уллы аты ушын Жаратқан Ийе Өз халқынан жүз бурмайды. Себеби Ол сизлерди Өз халқы қылыуды мақул тапты. ²³ Маған келсек, сизлер ушын Жаратқан Ийеге жалбарыныудан ұаз кешиу арқалы, Оған қарсы гүна ислеуден аўлақ болғайман! Мен сизлерге тек жақсы хәм туұры жолды көрсетемен. ²⁴ Жалғыз Қудайдан қорқыңлар, Оған шын жүректен садақлық пенен хызмет етиңдер. Оның сизлер ушын қандай уллы ислерди ислегенин есте тутыңлар! ²⁵ Бирақ жауызлық ислеуди даўам ете берсеңиз, өзлериңиз де, патшаңыз да қырылып кетесизлер.

Он үшінши бап

Самуелдің Шаулды айыплауы

13 ¹ Шаул Израилда еки жыл патшалық еткеннен соң, ² халықтан үш мың адамды таңдап алып, олардың еки мыңын Михмас хәм Бейт-Элдің таулы үлкелеринде өз жанына алып қалды. Ал бир мыңын Бенямин урууына тийисли болған Гиба қаласындағы Йонатанның жанына жиберди. Халықтың қалғанын үйлерине қайтарды.

³ Йонатан филистлердің Гибадағы сақшылар топарын қыйратты. Филистлер бул туұралы еситти. Ал Шаул: «Еврейлер бул хабарды еситсин», – деп пүткіл ел бойлап кәрнай шерттирди. ⁴ Солай етип, израиллылардың хәммеси Шаулдың филистлердің сақшылар топарын қырғаны хәм филистлердің израиллыларды жек

көрип калганлыгы тууралы еситти. Сонлықтан халық Гилгалга, Шаулдың жанына жыйналды.

⁵ Филистлер израиллылар менен урысыу ушын топланды. Олар үш мың сауаш арбасы, алты мың атлы әскери хәм теңиз қумындай сансыз пияда әскерлери менен келип, Бейт-Ауеннің шығысындағы Михмасқа орда курды. ⁶ Израиллылар өзлериниң кәуипли жағдайда екенин хәм әскерлериниң қысқыға алынғанын көргенде, уңгирлерге, шенгелликлерге, жартастардың қууысларына, шуқырларға хәм суу сақлағышларға жасырынды. ⁷ Еврейлердиң айырымлары болса, Иорданнан Гад хәм Гилад жерлерине кесип өтті. Бирақ Шаул еле Гилгалда еди. Оның изине ерген пүткил әскерлер қорқыныштан қалтырасты. ⁸ Шаул Самуел тәрәпинен белгиленген мүддетке бойсынып, жети күн күтті. Бирақ Самуел Гилгалга келмей атырғанлықтан, халық Шаулдың жанынан кете баслады. ⁹ Сонда Шаул: «Жандырылатуғын қурбанлық пенен тағылық қурбанлығы ушын берилетуғын малларды маған алып келиңдер», – деди де, жандырылатуғын қурбанлықты усынды. ¹⁰ Шаул жандырылатуғын қурбанлықты берип болар болмастан, Самуел келди. Шаул сәлем беріу ушын оның алдына шықты. ¹¹ Самуел Шаулдан:

– Не ислеп қойдың? – деп сорады.

Шаул оған былай жууап берди:

– Адамларым жанымнан кете баслады. Сен де белгиленген күни келмедің. Буның үстине, филистлердиң Михмасқа топланғанын көргенимде: ¹² «Енди филистлер Гилгалга, мениң үстиме бастырып келеди, ал мен елеге шекем Жаратқан Ийеден жәрдем сорамадым», – деп ойладым. Сонлықтан мен жандырылатуғын қурбанлықты беріуді шештим.

¹³ Самуел Шаулға:

– Сен ақылсызларша ис тутып, Қудайың Жаратқан Ийениң өзіне берген буйрығын орынламадың. Булай ислеменде, Ол сениң Израил үстинен патшалығыңды мәңгилик қылар еди. ¹⁴ Бирақ енди сениң патшалығың узаққа бармайды. Жаратқан Ийе Өзиниң кеулине жаққан биреуді тауып, оны Өз халқы үстинен хәкімдар етип қойды. Себеби сен Жаратқан Ийениң буйрығына бойсынбадың, – деди.

¹⁵ Соннан кейин, Самуел Гилгалдан шығып, Бениамин урыуының Гиба қаласына кетти. Шаул жанында қалған адамларды санап шықты. Олар шама менен алты жүз адам еди. ¹⁶ Шаул, оның улы Йонатан хәм олардың адамлары Бениамин урыуына тийисли болған Гиба қаласына орналасты. Ал филистлер болса, Михмасқа орда курған еди. ¹⁷ Филистлердиң ордасынан үш топар әскер елди тонау ушын бөлинип шықты. Топарлардың бири Шууал үлкесиндеги Офраға, ¹⁸ екіншиси Бейт-Хоронға, үшіншиси Себоим ойпатлығы үстинен көтерілип турған шөлге баратуғын жол арқалы шегарадағы жерлерге қарай жол алды.

¹⁹ Пүткил Израил елинде бирде бир темирши уста жоқ еди. Өйткени филистлер: «Еврейлер найза хәм қылыш соғып алмасын», – деген еди. ²⁰ Сонлықтан пүткил Израил халқы пазналарың, кетпенлерин, балталарын хәм орақларын егегиу ушын филистлерге барыуға мәжбүр еди. ²¹ Пазна хәм кетпенлердиң егеу бахасы гүмис шекелдиң үштен еки бөлегине^l шамалас болып, бел, балта хәм ушлы куралларды егеу бахасы гүмис шекелдиң үштен бирине^k тең еди. ²² Сол себепли сауаш ұақтында Шаул менен Йонатанның қасындағылардың хеш биринде қылыш та, найза да болмады. Олар тек Шаул менен Йонатанда ғана бар еди.

²³ Сол арада филистлердиң бир топары Михмас өткелине қарай шықты.

^l13:21 Шекелдиң үштен еки бөлеги – шама менен 8 гр.

^k13:21 Шекелдиң үштен бири – шама менен 4 гр.

Он төртинши бап

Йонатанның уллы жеңиси

14¹ Бир күни Шаулдың улы Йонатан өз нөкерине: «Жүр, қарсы тәрәптен филистлердің ордасына өтейик», – деди. Бирақ Йонатан буны әкесине айтпады. ² Шаул Гиба қаласы жанындағы Мигронда бир анар ағашының саясында отырған болып, оның жанында алты жүзге шамалас адамы бар еди. ³ Эфод кийген Ахия да сол жерде еди. Ахия Ихабодтың ағасы Ахитубтың улы, Пинехастың ақлығы, Шилода Жаратқан Ийениң руўханий болған Элийдің шаўлығы еди. Халық Йонатанның кеткенин сезбей қалды. ⁴ Йонатан филистлердің ордасына өтиўди режелестирген өткелдің еки тәрәпинде де жар таслар болып, олардың биреуи Босес, екіншиси Сенне деп аталатуғын еди. ⁵ Жартастардың биреуи арқада болып, Михмасқа, екіншиси кублада болып, Гибаға қарап турған еди.

⁶ Йонатан нөкерине:

– Жүр, сол сүннетсизлердің ордасына барайық. Бәлким, Жаратқан Ийе бизлерге жардем берер. Себеби көпшилик пенен де, азшылық пенен де Жаратқан Ийениң жеңиске ерисиўине ҳеш нәрсе тосқынлық жасай алмайды, – деди.

⁷ Нөкер оған:

– Не ойласаңыз, соны ислен. Баслаң, қаяққа барыўды мақул көрсеңиз де, мен сиз бенен биргемен, – деп жуўап берди.

⁸ Сонда Йонатан былай деди:

– Бизлер сол адамлар бетке өтейик, олар бизлерди көрсин. ⁹ Егер олар бизлерге: «Жаныңызға барғанымызша, тоқтап турың», – десе, турған жеримизде қалып, оларға қарай көтерілмеймиз. ¹⁰ Егер олар: «Жанымызға келиңдер», – десе, бизлер көтерілемиз. Себеби бул – бизлер ушын Жаратқан Ийениң филистлерди бизлерге тәслим ететуғынын билдиретуғын белги болады.

¹¹ Солай етип, олар екеуи де филистлердің әскерлерине көринди. Сонда филистлер: «Қараңлар, еврейлер жасырынған шукырларынан шыға баслады», – деди.

¹² Соңынан олар Йонатанға хәм оның нөкерине: «Берман келиңдер, сизлерге бир нәрсе айтажақпыз», – деп бақырды.

Сонда Йонатан өз нөкерине: «Мениң изимнен ер, Жаратқан Ийе оларды израиллыларға тәслим етти», – деди. ¹³ Йонатан аяқ-коллары менен тырмасып, өрмелей баслады. Нөкери де оған ерди. Йонатан филистлерди урып қулата берди, нөкери де оларды өлтире берди. ¹⁴ Йонатан хәм оның нөкери бул биринши хұжим ўақтында, еки өгиз бир күнде сүретуғын атыз майданының ярымындай жерде жигирмаға жақын адамды өлтирди. ¹⁵ Қыр даладағы ордада хәм пүткил филист халқы арасында қорқыныш хұким сүрди. Әскерлер менен тонаўшы топарлар да қатты қалтырасты. Жер де силкинди. Бул Қудай жиберген қорқыныш еди.

Филистлер үстинен жеңис

¹⁶ Беньямин жериниң Гиба қаласында Шаулдың гүзетшилери сансыз филист әскерлериниң тарап, жән-жаққа қашып баратырғанын көрди. ¹⁷ Сонда Шаул жанындағыларға: «Әскерлерди барлап шығып, кимниң жоқ екенин билиңдер», – деди. Олар барлап шыққанда, Йонатан менен оның нөкериниң жоқ екенлиги мәлим болды. ¹⁸ Шаул Ахияға: «Қудайдың сандығын алып кел», – деди. Сол ўақытта Қудайдың сандығы Израил халқында еди.

¹⁹ Шаул руўханий менен сөйлесип атырған ўақытта, филистлердің ордасындағы ала-пасырлы және де хәўиж алған еди. Шаул руўханийге: «Сандықты әкелмей-ақ кой, керек емес», – деди. ²⁰ Соңынан Шаул хәм оның жанындағы әскерлердің хәммеси топланып, саўаш майданына кетти. Ол жерде уллы ала-пасырлы жүз

берип, филистлер бир-бирине қылыш сермеп атырған еди. ²¹ Бурын филистлер тәрәпине өтип, олардың ордасында болған еврейлер де саптан шығып, Шаул менен Йонатанның жанындағы Израил әскерлерине қосылды. ²² Эфраимның таулы үлкесінде жасырынып жүрген израиллылар да филистлердің қашып атырғанын еситкенде, сауаш майданына шығып, филистлерди куға баслады. ²³ Солай етип, Жаратқан Ийе сол күни израиллыларды жеңиске еристирди. Сауаш Бейт-Ауенниң арғы тәрәпине шекем жайылды.

²⁴ Сол күни израиллылар қатты шаршаған еди. Себеби Шаул: «Кешке шекем, мен душпанларымнан өш алмағанымша, дуз татқан хәр бир адамға нәлет жаусын», – деген шәрт қойып, халыққа ант иштирген еди. Сонлықтан хеш ким хеш нәрсе жемеген еди. ²⁵ Әскерлер тоғайға кетти. Ол жерде ағып атырған пал бар еди. ²⁶ Олар тоғайға киргенде, ағып атырған палға көзлери түссе де, ишкен антынан қорққанлықтан, хеш бири палға қол тийгизбеди. ²⁷ Бирақ Йонатан әкесиниң әскерлерге ант иштиргенин еситпеген еди. Ол қолындағы таяғын созып, ушын уядағы палға батырып алды. Ол палды татып көриўден-ақ, көзлери шайдай ашылды. ²⁸ Сонда сол жердегилердин бири оған:

– Әкең әскерлерге: «Егер бүгин ким де ким дуз татса, оған нәлет жаусын», – деп ант иштирген еди. Сонлықтан да әскерлер халдан тайған, – деди.

²⁹ Йонатан оған:

– Әкем елди ауыр аухалға салып қойған екен. Қараңлар, мына палдан аз-маз татып көрип едим, көзлерим шайдай ашылды. ³⁰ Бүгин халық душпанларынан олжаға алған азык-ауқаттан жегенде, жүдә жақсы болар еди. Сонда филистлер буннан да үлкенирек қырғынға ушыраған болар ма еди? – деди.

³¹ Сол күни израиллылар филистлерди Михмастан Аяялонға шекем жеңилиске ушыратты. Халық қатты халдан тайды. ³² Сонлықтан олар олжалаған малларына тасланып, қойларды, өгизлерди хәм баспақларды сол жерде-ақ сойып, қанын ағызбастан жеди. ³³ Сонда Шаулға: «Қара, халық гөшти қаны менен жеп, Жаратқан Ийеге қарсы гүна ислеп атыр», – деп хабарлады. Шаул адамларға: «Опасылық қылдыңлар. Хәзир-ақ маған үлкен бир тасты домалатып алып келиңдер», – деди. ³⁴ Соңынан ол және: «Адамлар арасына барып айтыңлар: өзлериниң өгизлерин хәм қойларын маған алып келип, усы жерде сойып жесин. Гөшти қаны менен жеп, гүна ислемесин», – деди. Сол күни түнде хәр бир адам өзиниң өгизин алып келип, сол жерде сойды. ³⁵ Шаул Жаратқан Ийеге арнап қурбанлық орнын курды. Бул Шаулдың Жаратқан Ийеге арнап қурған биринши қурбанлық орны еди.

³⁶ Шаул адамларына:

– Келиңдер, бүгин түнде филистлердиң изинен куўып, таң атқанша малларын тартып алайық. Олардың бирде биреўин тири қалдырмайық, – деди.

Олар Шаулға:

– Нени макул көрсеңиз, соны ислең, – деди.

Бирақ руўханий:

– Келиңдер, Жаратқан Ийеден сорайық, – деди. ³⁷ Шаул Қудайдан: «Филистлерге хұжим қыла берейин бе? Оларды израиллыларға тәслим қыласан ба?» – деп сорады. Бирақ Қудай сол күни жуўап бермеді. ³⁸ Сонда Шаул былай деди: «Хәй, пүткил халық басшылары! Берман келиңдер, бүгин қандай гүна исленгенин анықлайық.

³⁹ Израилды қутқарған тири Жаратқан Ийе хақы ант ишемен: егер бул гүнаға жол ашқан улым Йонатан болса да, ол сөзсиз өлтирiledi». Бирақ хеш ким үндемеді.

⁴⁰ Шаул пүткил израиллыларға:

– Сизлер бир тәрәпте турыңлар, мен улым Йонатан менен екнши тәрәпте тураман, – деди.

Адамлар оған:

– Нени макул көрсеңиз, соны ислең, – деп жуўап берди.

⁴¹ Шаул Израилдың Қудайы Жаратқан Ийеге: «Маған дурыс жууапты бер», – деди. Шек Йонатан менен Шаулға түсти, ал халық ақланды. ⁴² Сонда Шаул: «Енди улым Йонатан екеўимиздің арамызға шек таслаң», – деди. Бул рет шек Йонатанға түсти. ⁴³ Сонда Шаул Йонатаннан:

– Маған айтшы, сен не иследиң? – деп сорады.

Йонатан әкесине:

– Мен қолымдағы таяқтың ушы менен азғантай пал алып жеген едим. Мине, енди мен өлиўим керек, – деди.

⁴⁴ Шаул оған:

– Йонатан, сен сөзсиз өлесен. Егер мен сени өлтиртпесем, Қудай мени жазалаған үстине жазаласын, – деди.

⁴⁵ Бирақ халық Шаулға:

– Израилды үлкен жеңиске еристирген Йонатанды өлтirmekшимисен? Хасла! Тири Жаратқан Ийе ҳақы ант ишемиз: оның шашының бир талына да зыян тиймейди.

Себеби ол бүгин не ислеген болса да, Қудайдың жәрдеми менен иследи, – деди.

Солай етип, халық Йонатанды өлимнен қутқарып қалды.

⁴⁶ Буннан соң, Шаул филистлерди қуўыўдан ўаз кешти. Филистлер де өз жерлерине қайтып кетти.

⁴⁷ Шаул Израилға патша болғаннан соң, этираптағы душпанларына: Моаб, Аммон, Эдом халықларына, Соба патшаларына хәм филистлерге қарсы урысты. Ол хәмме жерде жеңиске еристи. ⁴⁸ Ол мәртлерше урысып, амалеклерди жеңди хәм израиллыларды тонаўшылардың қолынан қутқарды.

Шаулдың хожалығы

⁴⁹ Шаулдың улларының аты Йонатан, Ишўий хәм Малкий-Шуа еди. Оның еки қызы болып, үлкенинің аты Мераб, кишкенесиниң аты Михал еди. ⁵⁰ Ал хаялының аты Ахиноам болып, ол Ахимаастың қызы еди. Шаулдың әкесиниң туўысқаны Нердің улы Абнер Шаулдың сәркәрдасы еди. ⁵¹ Абнердің әкеси Нер хәм Шаулдың әкеси Киш туўысқан болып, олар Абиелдің уллары еди. ⁵² Шаулдың пүткил өмири даўамында филистлер менен қатал урыслар болып турды. Шаул қай жерде батыр хәм жаўынгер адамды көрсе, оны өз хызметине алды.

Он бесинши бап

Жаратқан Ийениң Шаулдан жүз бурьўы

15 ¹ Бир күни Самуел Шаулға былай деди: «Жаратқан Ийе сени майлап, Өз халқы Израил үстинен патша етип қойыў ушын мени жиберген еди. Енди Жаратқан Ийениң сөзлерин тыңла. ² Әлемниң Жаратқан Ийеси былай дейди: „Израиллыларға ислеген жаманлығы ушын амалеклерди жазаламақшыман. Өйткени олар Мысырдан шыққан Израил халқына қарсы шыққан еди. ³ Енди барып, амалеклерге хўжим қыл хәм оларға тийисли барлық нәрсени толық жоқ қыл. Оларды аяма. Еркегин де, хаялын да, балаларын да, нәрестелерин де, өгизин де, қойын да, түйесин де, ешегин де, хәммесин өлтир“. ⁴ Шаул әскерлерин топлап, оларды Телаим қаласында санақтан өткизди. Ол жерде еки жүз мың пияда әскер болып, Яхуда урыўынан да он мың әскер бар еди. ⁵ Шаул амалеклердің қаласына барып, ойпатлықта бұққы жасады. ⁶ Соңынан ол кен халқына: «Сизлерди де амалеклер менен бирге қырып тасламаўым ушын, бөлинип, олардың арасынан шығып кетиңдер. Себеби сизлер Мысырдан шыққан Израил халқына жақсылық ислеген едиңдер», – деп хабар жиберди. Сонда кенлер амалеклерден айырылып шықты.

⁷ Шаул Хаўиладан Мысырдың шығысындағы Шурға шекемги амалеклерди қыйратты. ⁸ Ол амалек патшасы Агагты тирилей қолға алды, ал оның пүткил халқын

кылыштан өткерип, кырып таслады. ⁹ Бирақ Шаул хэм оның адамлары Агагты, оның ең жақсы койларын, сыйырларын, ең семиз таналарын хэм козыларын, улыўма жақсы нәрселерди аяп, оларды толық кырып таслаўды қәлемеди. Ал әхмийетсиз хэм хәлсизлерин кырып таслады.

¹⁰ Сонда Жаратқан Ийе Самуелге былай деп аян берди: ¹¹ «Мен Шаулды патша етип тайынлағанымға өкинемен. Ол Меннен жүз бурып, буйрықларымды орынламады». Самуел ашыўланды хэм түни менен Жаратқан Ийеге жалбарынды. ¹² Ертеңине Самуел азанда ерте турып, Шаул менен ушырасыўға барды. Бирақ ол Шаулдың Кармелге кеткенин, сол жерде өзине бир ескерткиш орнатқаннан соң, төмен түсип Гилгалға қайтқанын билди. ¹³ Самуел Шаулға келгенде, Шаул оған:

– Сени Жаратқан Ийе жарылқасын. Мен Жаратқан Ийениң буйрығын орынладым, – деди.

¹⁴ Бирақ Самуел оннан:

– Онда неге қулағымға қойдың маңырағаны хэм сыйырдың мәңирегени еситилип тур? – деп сорады.

¹⁵ Шаул оған:

– Адамларым оларды амалеклерден алып келди. Қудайың Жаратқан Ийеге арнап қурбанлыққа шалыў ушын, қой хэм сыйырлардың ең жақсыларын аяп алып қалды, қалғанларын толық жоқ қылдық, – деп жуўап берди.

¹⁶ Сонда Самуел Шаулға:

– Токтай тур, бүгин түнде Жаратқан Ийениң маған нелерди айтқанын саған билдирейин, – деди.

– Айт, – деди Шаул.

¹⁷ Самуел сөзин даўам етип былай деди:

– Өзинди пәс санап жүргениңде, Израил урыўларының басшысына айланбадың ба? Жаратқан Ийе сени майлап, Израилға патша етип қоймады ма? ¹⁸ Ол сени: «Барып, сол гүнакар амалеклерди пүткиллей кырып тасла. Хәммесин жоқ қылмағанша, олар менен урыс», – деген тапсырма менен жиберген еди. ¹⁹ Олай болса, неге Жаратқан Ийениң сөзине кулақ аспадың? Неге олжаға тасланып, Жаратқан Ийениң нәзеринде жаўыз болған исти иследиң?

²⁰ Шаул Самуелге былай деп жуўап берди:

– Бирақ мен Жаратқан Ийениң сөзине кулақ астым. Мен Оның жиберген жерине бардым. Амалек халқын толық кырып таслап, олардың патшасы Агагты усы жерге алып келдим. ²¹ Адамларым болса, Гилгалда Қудайың Жаратқан Ийеге арнап қурбанлыққа шалыў ушын кырып тасланыўы керек болған олжадан ең жақсы қой хэм малларды алды.

²² Сонда Самуел Шаулға былай деп жуўап берди:

– Жандырылатуғын хэм басқа қурбанлықлар бергеннен гөре, Өзине кулақ асқанларға Жаратқан Ийе көбирек қуғанбай ма? Кулақ асыў қурбанлықтан, бойсыныў кошқардың майынан артығырақ. ²³ Себеби бойсынбаўшылық палкерлик сыяқлы гүна, ал менменлик бутпаразлық пенен барабар. Сен Жаратқан Ийениң буйрығын орынлаўдан бас тартқаның ушын, Жаратқан Ийе де сени патша етиўден бас тартты.

²⁴ Шаул Самуелге:

– Мен гүна иследим! Аўа, Жаратқан Ийениң буйрығына да, сениң сөзлерине де бойсынбай, адамларымнан қорққаным ушын, оларға кулақ салдым. ²⁵ Бирақ енди өтинемен, мениң гүнамды кешир. Жаратқан Ийеге сыйыныўым ушын мениң менен бирге қайт, – деди.

²⁶ Ал Самуел Шаулға:

– Мен сениң менен бирге қайтпайман. Өйткени сен Жаратқан Ийениң буйрығын орынлаудан бас тарттың, Жаратқан Ийе де сени Израилға патша етиуден бас тартты, – деди.

²⁷ Самуел кетпекши болып бурылғанда, Шаул оның шапанының етегинен услап қалды. Шапан жыртылды. ²⁸ Сонда Самуел:

– Бүгін Жаратқан Ийе Израилдың патшалығын сениң қолыңнан алды хәм сеннен жақсырағына берди. ²⁹ Израилдың уллы Қудайы жалған сөйлемейди, пикирин де өзгертпейди. Пикирин өзгертетуғындай ол адам емес, – деди.

³⁰ Шаул Самуелге:

– Мен гүна иследим. Бирақ халқымның ақсақаллары хәм басқа израиллылардың алдында маған хұрмет көрсет. Қудайың Жаратқан Ийеге сыйыныуым ушын, мениң менен бирге қайт, – деди.

³¹ Солай етип, Самуел Шаул менен бирге қайтты хәм Шаул Жаратқан Ийеге сыйынды.

³² Соңынан Самуел: «Амалеклердің патшасы Агагты мениң алдыма алып келиндер», – деп буйырды. Агагты байлаулы халда Самуелдің алдына алып келди. Ал Агаг ишинен: «Өлим қәўпиниң шетлеп өткени анық», – деп ойлады. ³³ Бирақ Самуел оған: «Қылышың аналарды балаларынан қалай айырған болса, сениң анаң да хаяллар арасында баласынан айырылсын», – деди де, Агагты Гилгалда, Жаратқан Ийениң алдында қылыш пенен шауып таслады. ³⁴ Кейин Самуел Рамаға, ал Шаул Гибадағы өз үйине қайтты. ³⁵ Сол күннен баслап өмириниң ақырына шекем Самуел Шаулды қайтып көрмеді. Бирақ оның ушын қайғырып жүрди. Ал Жаратқан Ийе болса, Шаулды Израилға патша етип тайынлағанына пушайман еди.

Он алтыншы бап

Даўыттың патшалыққа майланыуы

16 ¹ Жаратқан Ийе Самуелге: – Шаулдың Израилға патша болыуынан Мени бас тартты деп, қашанға шекем ол ушын қайғырып жүресең? Май қуятуғын шақынды зәйтүн майына толтырып жолға шық. Сени бейтлехемли Ишайдың үйине жиберемен. Себеби Мен оның улларының бирин патша етиу ушын таңлап алдым, – деди.

² Самуел:

– Қалай бараман? Шаул буны еситсе, мени өлтиреді-ғо, – деди.

Сонда Жаратқан Ийе былай деди:

– Өзиң менен бирге бир қашарды ал да: «Жаратқан Ийеге қурбанлық бериу ушын келдим», – деп айт. ³ Ишайды қурбанлық асына мирәт ет. Сонда Мен саған не ислеуиң кереклигин билдиремен. Саған көрсеткен адамымды майлап, Мениң ушын патша етип қоясан.

⁴ Самуел Жаратқан Ийениң айтқанын орынлап, Бейтлехем қаласына барды. Қала ақсақаллары оны қорқыныш пенен күтип алып:

– Тынышлық па? – деп сорады. ⁵ Самуел оларға:

– Аўа, тынышлық. Жаратқан Ийеге қурбанлық бериу ушын келдим. Өзлериңизди пәклеп, мениң менен бирге қурбанлық асына жүриңдер, – деди.

Соңынан ол Ишайды хәм оның улларын пәклеу рәсиминен өткерип, қурбанлық асына мирәт етті. ⁶ Ишай хәм оның уллары келгенде, Самуел Элиабты көрип: «Хәқыйқаттан да, Жаратқан Ийениң алдында турған мына адам – Оның майлағаны», – деп ойлады.

⁷ Бирақ Жаратқан Ийе Самуелге: «Оның шырайына, бойының узынлығына қарама. Себеби Мен оны мақул көрмедим. Мен адамлар сыяқлы қарамайман. Адам сыртқы көринисине қарайды, ал Мен жүрекке қарайман», – деди. ⁸ Ишай улы Абинадабты

шақырып, Самуелдиң алдынан өткерди. Бирақ Самуел: «Жаратқан Ийе буны да таңламады», – деди. ⁹ Кейин Ишай үшінши улын, Шамманы алып келди. Бирақ Самуел: «Жаратқан Ийе буны да таңламады», – деди. ¹⁰ Солай етип, Ишай өзинин жети улын да Самуелдиң алдынан өткерди. Бирақ Самуел: «Жаратқан Ийе булардың хеш бирин де таңлап алмады», – деди. ¹¹ Соңынан Самуел Ишайдан:

– Булар улларыңның хәммеси ме? – деп сорады.

Ишай оған:

– Ең кишкенеси бар. Ол кой бағып жүр, – деп жуўап берди.

Самуел Ишайға:

– Биреўди жиберип, оны шақырт. Ол келмегенше, аўқатка отырмаймыз, – деди.

¹² Ишай биреўди жиберип, улын алдыртты. Ол қызыл жүзли, сымбатлы болып, көзлери жанып турған еди. Жаратқан Ийе Самуелге: «Орныңнан турып, оны майла. Таңлаған адаммы усы болады», – деди. ¹³ Самуел зәйтүн майы куйылған шақты алып, ағаларының көз алдында жигиттиң басына май куйды. Усы күннен баслап, Жаратқан Ийениң Руўхы Даўытты бийлеп алды. Соңынан Самуел Рамаға қайтып кетти.

Даўыттың Шаулға хызмет етиўи

¹⁴ Сол арада Жаратқан Ийениң Руўхы Шаулды тәрк етти. Жаратқан Ийе жиберген жаман бир руўх оны қыйнайтуғын еди. ¹⁵ Хызметшилери Шаулға:

– Қараң, Қудай жиберген жаман руўх сизди қыйнап атыр. ¹⁶ Тақсыр, хызметшилеридиз болған бизлерге буйрық берин. Бизлер лираны жақсы шертетуғын биреўди таўып келейик. Сонда Қудай жиберген жаман руўх сизге келгенде, ол адам лира шертеди хәм сиз жеңил тартасыз, – деди.

¹⁷ Шаул хызметшилерине:

– Яқшы, лираны жақсы шертетуғын биреўди таўып, маған алып келиңдер, – деп буйырды.

¹⁸ Сонда хызметшилерден бири:

– Бейтлехемли Ишайдың улларының бирин көрген едим. Ол лираны жақсы шертеди екен. Бунын үстине, ол ақсүйеклерден болып, мәрт жаўынгер екен. Оның сөзлери мәнили, қәдди-қәўмети де келискен. Жаратқан Ийе де оның менен бирге, – деди.

¹⁹ Шаул Ишайға: «Қой бағып жүрген улың Даўытты маған жибер», – деп хабаршылар жөнетти. ²⁰ Ишай бир ешекке нан, бир мес шарап хәм бир ылақты артып, Даўыт пенен қоса Шаулға жиберди. ²¹ Даўыт Шаулға барып, оның хызметине кирди. Шаул Даўытты жүдә жақсы көрди хәм оны өзине нөкер етип алды. ²² Шаул Ишайға: «Даўыттың хызметимде қалыўына рухсат бер. Оған кеўлим толды», – деген хабар жиберди.

²³ Сол күннен баслап, Қудай жиберген жаман руўх Шаулға келгенде, Даўыт лира шертетуғын еди. Сонда Шаул өзине келип жақсы болатуғын, жаман руўх та оны тәрк ететуғын еди.

Он жетинши бап

Даўыттың Голиятты өлтириўи

17 ¹ Филистлер урысыў ушын әскерлерин топлап, Яхуданың Сохо қаласына жыйналды. Олар Сохо менен Азеқа қаласы аралығындағы Эфес-Даммим деген жерге орда курды. ² Шаул менен израиллылар да топланды. Олар Эла ойпатлығына орда курып, филистлерге қарсы саўашқа таярланды. ³ Филистлер бир төбешикти, ал израиллылар екінши төбешикти ийеледи. Олардың ортасында ойпатлық бар еди.

⁴ Филистлер сапынан гатлы Голият деген күшли бир жаўынгер ортаға шықты. Оның бойы алты шығанақ хәм бир қарыс еди. ⁵ Ол басына қоладан исленген

дуўлыға, үстине қоладан исленген саўыт кийип алған болып, саўытының аўырлығы шама менен бес мың шекел¹ еди. ⁶ Оның аяқлары қола дизекәп пенен қапланып, жаўырынына қола семсер асқан еди. ⁷ Семсериниң сабы тоқыў үскенесиниң қадасындай, ал семсериниң ушындағы темирдиң аўырлығы алты жүз шекел^m еди. Голияттың үлкен қалқанын нөкери оның алдында көтерип жүретуғын еди.

⁸ Голият турып, сапта турған израиллыларға былай деп бақырды: «Сизлер неге саўаш майданына шықтыңыз? Мен филистпен, ал сизлер Шаулдың қуллары емессизлер ме? Маған қарсы шығыў ушын араңыздан бирин таңлаң. ⁹ Егер ол мениң менен урысып, мени өлтире алса, онда бизлер сизлердиң қуларыңыз боламыз. Егер мен үстин келип, оны өлтире алсам, онда сизлер бизлерге қул болып, бизлерге хызмет қыласызлар». ¹⁰ Соңынан филист сөзин даўам етип: «Бүгин мен Израил әскерлериниң шермендесин шығараман. Мениң менен алысатуғын бир адамды алдыма шығарың», – деди. ¹¹ Филисттиң бул сөзлерин еситип, Шаул да, израиллылар да қатты қорқып, кәўетерге түшти.

¹² Даўыт Яхуданың Бейтлехем қаласынан болған эфратлы Ишай деген адамның улы еди. Ишайдың сегіз улы бар еди. Шаулдың патшалығы дәуиринде Ишай қартайып қалған болып, адамлар арасында ең жасы үлкени еди. ¹³ Ишайдың үлкен үш улы Шаул менен бирге саўашқа кеткен еди. Саўашқа кеткен улларының ең үлкениниң аты Элиаб, екіншисиниң аты Абинадаб, үшіншисиниң аты Шамма еди. ¹⁴ Даўыт ең генже улы еди. Үлкен үш улы Шаулдың жанында еди. ¹⁵ Ал Даўыт болса, әкесиниң сүриўин бағыў ушын, Шаулдың жанынан Бейтлехемге қайтып келген еди.

¹⁶ Филист Голият қырк күн даўамында азанлы-кеш ортаға шығып, урысыўға шақырды.

¹⁷ Бир күн Ишай улы Даўытқа былай деди: «Мына куўырылған бир эфа бийдай менен он шөрек нанды ал да, оларды тезирек ордаға, ағаларыңа апарып бер. ¹⁸ Ал мына он бөлек сырды болса, олардың мыңбасысына бер. Ағаларыңның ҳал-жағдайын бил хәм олардың жақсы экенин билдиретуғын қандай да бир белги алып кел.

¹⁹ Ағаларың, Шаул хәм басқа барлық израиллылар менен бирге Эла ойпатлығында филистлерге қарсы урысып атыр».

²⁰ Ертеңине Даўыт азанда ерте турды. Сүриўди бир шопанға қалдырып, Ишайдың буйрығы бойынша азық-аўқатларды алды да, жолға шықты. Ол ордаға жетип барғанда, әскерлер сап тартып, сүрен салыўы менен саўашқа шығып атырған еди.

²¹ Израиллылар менен филистлер бир-бирине қарама-қарсы болып сапка дизилген еди. ²² Даўыт апарған затларын жүклерди қараўыллайтуғын адамға қалдырып, сапка қарай жуўырып кетти. Ол туўысқанларының жанына барып, олар менен сәлемлесті.

²³ Даўыт туўысқанлары менен сөйлесип турғанда, гатлы филист жаўынгери Голият өз сапынан ортаға шығып, бурынғы сөзлерин текирарлап бақыра баслады. Даўыт буны еситти. ²⁴ Израиллылар Голиятты көргенде қатты қорқып, оннан қаша баслады.

²⁵ Израиллылар бир-бирине: «Израилды масқаралаў ушын ортаға шығып турған мына адамды көрип турсызлар ма? Оны өлтирген адамға патшамыз үлкен байлық сыйлап, қызын да бермекши. Ҳәтте, оның әкесиниң хожалығын да Израилда салық төлеўден азат қылмақшы», – деди.

²⁶ Даўыт жанындағыларға: «Бул филистти өлтирип, Израилды шерменделиктен қутқарған адамға не бериледи? Тири Қудайдың әскерлерин масқаралайтуғындай, бул сүннетсиз филист ким болыпты?» – деди. ²⁷ Адамлар бурынғы сөзлерди қайталап, Голиятты өлтирген адамға нелер берилетуғынын айтып берди.

²⁸ Даўыттың әскерлер менен сөйлескенин еситкенде, үлкен әжағасы Элиабтың ашыўы келди. Ол Даўытқа:

¹17:5 Бес мың шекел – 57 кг.

^m17:7 Алты жүз шекел – шама менен 6,8 кг.

– Бул жерге неге келдің? Шөлдеги азғантай қойымызды кимге таслап кеттің? Сениң қаншелли менмен хәм қаншелли жаман нийетли екенінди билемен. Сен тек урысты тамашалау үшін келгенсең, – деди.

²⁹ Дауыт оған:

– Мен не қылдым? Сорауға да болмай ма? – деди.

³⁰ Ол ажағасының қасынан кетип, басқа адамлардан да сол нәрселерди сорады. Олар да бурынғыдай жуапты берди.

³¹ Дауыттың сөзлерин еситкенлер оны Шаулға жеткізди. Шаул Дауытты шақыртты. ³² Дауыт Шаулға:

– Мына филист себепли хеш кимнің руұхы түспесин. Қулығың болған мен барып, оның менен алысаман, – деди.

³³ Шаул оған:

– Сен бул филистке қарсы шығып, оның менен алыса алмайсаң. Себеби сен еле жассаң, ал ол болса, жаслығынан жауынгер адам, – деди.

³⁴ Бірақ Дауыт Шаулға былай деди:

– Қулығың болған мен әкемнің сүриуін бағаман. Арыслан ямаса айыу келип, сүриуден бир қозыны алып қашса, ³⁵ изинен қууып, оған хұжим қыламан хәм қозыны аузынан алып қаламан. Егер арыслан ямаса айыу маған тасланса, оның жалынан ушлап алып, урып өлтиремен. ³⁶ Қулығың болған мен арысланды да, айыуды да өлтиргенмен. Мына сүннетсиз филисттиң басына да сол күн туады. Себеби ол тири Қудайдың әскерлерин маскаралады. ³⁷ Мени арысланның хәм айыудың пәнжесинен кутқарған Жаратқан Ийе бул филисттиң қолынан да кутқарады.

Сонда Шаул Дауытқа:

– Мейли бар, Жаратқан Ийе саған яр болсын! – деди.

³⁸ Шаул өзинің сауаш кийимлерин Дауытқа берди. Басына қола дуулығы, үстине сауыт кийгизди. ³⁹ Дауыт патшаның сауаш кийимлеринің үстинен қылышын да асынып жүрмекши болды. Бірақ ол буларға үйренбегенликтен, Шаулға: «Мен бул кийимлер менен жүре алмайман, себеби үйренбегенмен», – деди де, оларды шешип таслады. ⁴⁰ Дауыт таяғын қолына алып, сайдан бес сыйпақ тас терип алды. Оларды шопан қоржынына салғаннан соң, сақпанын алды да, филист Голиятқа қарай жүрди.

⁴¹ Филист те, оның алдында қалқанын көтерип жүрген нөкери де Дауытқа қарай жүрди. ⁴² Голият Дауытқа бастан-аяқ қарап шығып, оны менсинбеди. Себеби Дауыт қызыл жүзлі, сымбатлы жас жигит еди.

⁴³ – Маған таяқ пенен шығатуғындай, мен не саған ийт пе едим? – деп, Голият өз кудайларының аты менен Дауытты нәлетледи. ⁴⁴ Соңынан:

– Берман кел, дененди аспандағы қуслар менен қыр даладағы хайуанларға жем қылайын, – деди.

⁴⁵ Дауыт оған былай деди:

– Сен маған қылыш, найза хәм семсер менен қарсы шығып турсаң. Ал мен сен маскаралаған Израил әскерлеринің Қудайы, Әлемнің Жаратқан Ийесинің аты менен саған қарсы шығып турман. ⁴⁶ Бүгін Жаратқан Ийе сени маған тәслим етеди. Сени өлтирип, басыңды денеңнен жуда қыламан. Бүгін филист әскерлеринің өликлерин көктеги қуслар менен жердеги хайуанларға жемтик қыламан. Сонда пүткіл жер жүзи Израилда Қудай бар екенін билип алады. ⁴⁷ Бул жердегилердің хәммеси Жаратқан Ийенің қылыш хәм найза менен кутқармайтуғынын билип алады. Себеби бул урыста Жаратқан Ийенің Өзи урысады. Ол сизлерди бизлерге тәслим етеди.

⁴⁸ Голият тасланбақшы болып, Дауытқа қарай жүрди. Дауыт та оның менен алысыу үшін, филистлер сапына қарай тез жууырып кетти. ⁴⁹ Дауыт қолын қоржынына тығып, бир тасты алды да, сақпанына салып, атып жиберди. Тас филисттиң қақ маңлайын тесип кирди. Филист ет-бетинен жерге жығылды. ⁵⁰ Солай етип, Дауыт филист Голиятты сақпан хәм тас пенен жеңди. Қолында қылышы болмаса да, оны

өлтирип, жерге кулатты. ⁵¹ Соңынан Даўыт жуўырып барып, филисттиң үстине минип турды. Оның семсерин қынынан суўырып алды да, оны өлтирип, басын кесип алды. Өзлериниң батыры болған Голияттың өлгенин көрген филистлер қаша баслады. ⁵² Израил хәм Яхуда әскерлери тура көтерилип, филистлерди Гаттың кирер аўызына хәм Экрон дәруазаларына шекем куўып барды. Шаарайымнан Гат хәм Экрон қалаларына баратуғын жолда филистлердиң өликлери жайрап жатты. ⁵³ Филистлерди куўып болып қайтып келген израиллылар филистлердиң ордасын талан-тараж етті. ⁵⁴ Даўыт филист Голияттың басын алып, Ерусалимге әкелди, ал оның курал-жарақларын өз шатырына қойды.

⁵⁵ Шаул Даўыттың Голият пенен алысыўға шыққанын көргенде, сәркәрда Абнерден: «Абнер, мына жас жигит кимниң баласы?» – деп сораған еди. Ал Абнер патшаға: «Алдыңызда ант ишип айтаман: патшам, мен билмеймен», – деп жуўап берген еди. ⁵⁶ Сонда патша оған: «Бул жигиттиң кимниң улы екенин бил», – деп буйырған еди.

⁵⁷ Даўыт Голиятты өлтирип, ордаға қайтып келиўден-ак, Абнер оны ертип, Шаулға апарды. Голияттың кесилген басын Даўыт еле қолына услап жүрген еди. ⁵⁸ Шаул Даўыттан:

– Кимниң улысаң? – деп сорады.

Даўыт оған:

– Бейтлехемли қулыңыз Ишайдың улыман, – деп жуўап берди.

Он сегизинши бап

Даўыт хәм Йонатан

18 ¹ Шаул менен Даўыттың сөйлесиўи ақырына жеткенде, Шаулдың улы Йонатан Даўытты унатып, оны жанындай жақсы көрип қалды. ² Сол күннен баслап, Шаул Даўытты жанында алып қалды. Оған әкесиниң үйине қайтыўға рухсат бермеді. ³ Йонатан Даўытты жанындай жақсы көргенликтен, оның менен дослық келисимин дүзди. ⁴ Йонатан үстіндеги шапанын шешип, оны Даўытқа берди. Буған қоса сауытын, қылышын, оқ жайын хәм белбеўин де берди.

⁵ Шаул Даўытты қай жерге жиберсе де, ол табысқа еристи. Сонлықтан Шаул оған әскерий адамлар үстинең қоқары лаўазымды берди. Бул пүткіл халыққа хәм Шаулдың хызметшилерине унады.

Шаулдың Даўытты қызғаныўы

⁶ Даўыт филист Голиятты өлтиргеннен соң, әскерлер үйлерине қайтып баратырғанда, Израилдың барлық қалаларынан келген ҳаяллар дәп хәм тарлы әсбапларды шертип, куўанышлы қосықлар айтты хәм ойынға түсип, патша Шаулды күтип алыўға шықты. ⁷ Олар ойнап жүрип:

«Шаул мыңлағанын,

Ал Даўыт он мыңлағанын өлтирди»,

– деп қосық айтты.

⁸ Бул сөзлер Шаулға аўыр багты. Ол қатты ашыўланып: «Даўытқа он мың адам, ал маған тек мың адам берди. Енди оған тек патша болыў ғана жетпей тур!» – деп ойлады. ⁹ Солай етип, сол күннен баслап, Шаул Даўытқа қызғаныш пенен қарай баслады.

¹⁰ Ертегине Қудай жиберген жаман руўх Шаулды бийлеп алды. Шаул өз үйинде жинлене баслады. Даўыт бурынғыдай лира шертип отырды. Шаулдың қолында бир найза бар еди. ¹¹ Шаул өзинше: «Даўытты урып, дийўалға қадап қояйын», – деп ойлап, қолындағы найзасын Даўытқа ылақтырып жиберди. Бирақ Даўыт еки ретте де қаймығып қалды.

¹² Шаул Даўыттан қорқатуғын еди. Өйткени Жаратқан Ийе Даўыт пенен бирге болып, ал Шаулды тәрк еткен еди. ¹³ Сонлықтан Шаул Даўытты өзинен узақластырып, мыңбасы етип қойды. Даўыт әскерлерге басшылық етті. ¹⁴ Жаратқан Ийе оның менен бирге болғанлықтан, ол хәр бир исте табысқа еристи. ¹⁵ Даўыттың үлкен табыстарын көргенде, Шаулдың қорқынышы және де артып барды. ¹⁶ Бірақ пүткіл Израил хәм Яхуда халқы Даўытты сүйетуғын еди. Себеби Даўыт оларға басшылық ететуғын еди.

¹⁷ Шаул Даўытқа:

– Мынаў мениң үлкен қызым Мераб. Оны саған хаяллыққа беремен. Тек маған мәртгерше хызмет етип, Жаратқан Ийениң саўашларын алып бар, – деди. Себеби ол: «Даўыт мениң қолымнан емес, ал филистлердің қолынан өлсин», – деп ойлайтуғын еди.

¹⁸ Даўыт Шаулға:

– Патшаға күйеу бала болатуғындай, мениң өзим, үй-ишим хәм әкемнің тийреси Израилда ким болыпты? – деди.

¹⁹ Деген менен, Шаулдың қызы Мерабтың Даўытқа берилетуғын уақты келгенде, қыз мехолалы Адриелге хаяллыққа берилди.

²⁰ Сол арада Шаулдың басқа қызы Михал Даўытты сүйип қалды. Буны еситкенде, Шаул куўанып кетти. ²¹ Ол: «Даўытқа Михалды беремен. Солай етип, Михал ол ушын дузак болады. Ал филистлер оны өлтиреди», – деп ойлады. Шаул Даўытқа: «Хәзир маған күйеу бала болыуың ушын және бир мүмкиншилигін бар», – деди.

²² Соңынан хызметшилерине: «Патшаның сеннен кеули тоқ, хәмме хызметшилери де сени жақсы көреді. Оған күйеу бала болатуғын уақтың келди», – деп Даўытқа жасырынша айтыуды буйырды.

²³ Шаулдың хызметшилери бул сөзлерди Даўытқа жеткизди. Даўыт оларға: «Мендей кәмбағал хәм әпиуайы адам ушын патшаға күйеу бала болыу аңса деп ойлайсызлар ма?» – деди.

²⁴ Хызметшилер Даўыттың айтқанларын Шаулға жеткизди. ²⁵ Сонда Шаул Даўытқа былай деп айтыуды буйырды: «Патша өз душпанларынан өш алыу ушын, қалың мал ретинде жүз филисттиң сүннет терисинен басқа хеш нәрсени қәлемейди». Шаул Даўыттың филистлердің қолына түсип өлиуін режелестирген еди.

²⁶ Хызметшилер Шаулдың айтқанларын Даўытқа жеткизди. Даўыт патшаға күйеу бала болыуды макул көрди. Белгиленген күн болмастан алдын, ²⁷ Даўыт хәм оның адамлары барып, еки жүз филистти өлтирди. Патшаға күйеу бала болыу ушын, Даўыт өлтирилген филистлердің сүннет терилериниң бирде биреуін қалдырмастан патшаға әкелип берди. Сонда Шаул қызы Михалды Даўытқа хаяллыққа берди. ²⁸ Шаул Жаратқан Ийениң Даўыт пенен бирге екенін хәм қызы Михалдың оны сүйетуғынын анық билди. ²⁹ Сол себептен Шаул Даўыттан және де қаттырақ қорқты хәм өмириниң ақырына шекем оған душпан болып қалды.

³⁰ Филист әскербасылары урысқа шығыуын дауам етті. Хәр урыста Даўыт Шаулдың басқа әскербасыларына қарағанда көбирек табысқа ерисетуғын еди. Сонлықтан Даўыт үлкен даңққа бөленди.

Он тоғызыншы бап

Шаулдың Даўытты өлтириуге хәрекет етиуі

19 ¹ Шаул улы Йонатанға хәм барлық хызметшилерине Даўытты өлтириуді буйырды. Бірақ Шаулдың улы Йонатан Даўытты жүдә жақсы көретуғын еди.

² Ол Даўытқа хабар жиберип: «Әкем Шаул сени өлтирмекши. Ерген азанда сак бол. Бир жерге жасырынып, сол жерде отыр. ³ Ал мен сен жасырынған атызға барып, әкемнің жанында тураман хәм оның менен сен туұралы сөйлесемен. Бир нәрсе билсем, саған айтаман», – деди.

4 Йонатан әкеси Шаулға Даўытты мақтап былай деди:

– Патшам, өз кулың Даўытқа қарсы гүна ислеме. Себеби ол саған қарсы хеш қандай гүна ислемеди хәм хәр бир иси арқалы саған үлкен пайда келтирди. ⁵ Ол жанын кәуип астына қойып, филистти өлтирди. Жаратқан Ийе пүткіл Израилды жениске еристирди. Сен де буны көрип куұандың. Солай екен, неге Даўытты себепсиз өлтирип, жазықсыз бир адамға нахақлық ислеп атырсаң?

⁶ Шаул Йонатанның сөзлерине кулақ салып:

– Тири Жаратқан Ийе хақы ант ишемен, Даўыт өлтирилмейди, – деди.

⁷ Йонатан Даўытты шақырып, оған хәммесин айтып берди. Соңынан Даўытты Шаулдың қасына әкелди. Даўыт та алдыңғыдай патшаның хызметине кирди.

⁸ Саўаш және хәуиж алды. Даўыт филистлерге қарсы урысқа шығып, оларға күшли сокқы берди. Филистлер Даўыттың алдына түсип қашты.

⁹ Бир күни Шаул найзасын қолына алып, үйинде отырған еди. Даўыт та лира шертип отырған еди. Сол ўақытта Жаратқан Ийе жиберген жаман руўх Шаулды бийлеп алды. ¹⁰ Шаул найзасы менен Даўытты дийўалға қадамақшы болды. Бірақ Даўыт және қашып қалып, Шаулдың найзасы дийўалға қадалды. Сол түни Даўыт қашып қутылды.

¹¹ Даўытты гүзетип, ертеңине азанда өлтириў ушын, Шаул Даўыттың үйине хызметшилерин жиберди. Бірақ хаялы Михал Даўытқа: «Егер бүгин түнде қашып қутылмасаң, азанда сени өлтиреді», – деди. ¹² Соңынан ол Даўытты терезеден төменге түсирип жиберди. Солай етип, Даўыт қашып қутылды. ¹³ Михал үй бутын алып, оны төсекке жатқызды да, үстине көрпе жапты. Ал бас бетине ешки жүнинен исленген көпшик қойды. ¹⁴ Шаул жиберген хызметшилер Даўытты тутап алып кетнўге келгенде, Михал оларға: «Даўыт аўырып атыр», – деди.

¹⁵ Даўытты көрип келиў ушын Шаул хызметшилерин және жиберип атырып: «Оны төсеги менен усы жерге алып келиңдер, өлтирейин», – деп буйырды. ¹⁶ Шаулдың хызметшилери үйге киргенде, төсекте басына ешки жүнинен көпшик қойылған буттың жатырғанын көрди.

¹⁷ Шаул Михалдан:

– Неге мени алдап, душпанымды қашырып жибердің? – деп сорады.

Михал оған:

– Даўыт маған: «Егер мени босатып жибермесең, өзінди өлтиремен», – деди, – деп жуўап берди.

¹⁸ Қашып қутылған Даўыт Рамада жасап атырған Самуелге барды хәм Шаулдың өзине ислеген барлық ислери туұралы айтып берди. Соңынан Даўыт Самуел менен бирге Найотқа барып, сол жерде қалды. ¹⁹ Даўыттың Раманың Найот деген жеринде екенлиги хақкында хабар Шаулға жетип барды. ²⁰ Сонда Шаул Даўытты услап келиў ушын хызметшилерин сол жерге жиберди. Олар Самуелдің басшылығындағы бир пайғамбарлар топарының пайғамбаршылық етип жүргенин көрди. Сол ўақытта Қудайдың Руўхы Шаулдың хызметшилерине де түсип, олар да пайғамбаршылық ете баслады. ²¹ Шаул болып өткен ўақыяны еситкенде, басқа хызметшилерди жиберди. Олар да пайғамбаршылық ете баслады. Шаулдың үшінши рет жиберген хызметшилери де пайғамбаршылық ете баслады. ²² Ақыры Шаулдың өзи Рама қаласына қарай жолға шықты. Ол Сехудағы үлкен суў сақлағышқа жеткенде:

– Самуел менен Даўыт қай жерде? – деп сорады.

Бир адам оған:

– Раманың Найот деген жеринде, – деп жуўап берди.

²³ Шаул Рамадағы Найотқа баратырғанда, оған да Қудайдың Руўхы түсти. Ол Найотқа барғанша, жол бойы пайғамбаршылық етті. ²⁴ Ол кийимлерин шешип таслап, Самуелдің алдында пайғамбаршылық етті. Шаул пүткіл күни хәм түни бойы

жалаңаш жатты. Сонлыктан да, халықтың: «Шаул да пайгамбарлар арасында ма?» – деген сөзи усыннан қалған.

Жигирмаланшы бап

Йонатанның Даўытқа жәрдем беріуі

20¹ Даўыт Раманың Найот деген жеринен қашып, Йонатанға барды. Даўыт оннан: – Мен не қылдым? Айыбым не? Мени өлтиретуғындай, әкеңе қарсы не гүна иседем? – деп сорады.

² Йонатан оған:

– Хасла, сен өлмейсең. Қандай ис болса да, әкем маған айтпай хеш нәрсе ислемейди. Буны неге меннен жасырар екен? Бундай нәрсе болмайды, – деп жууап берди.

³ Бірақ Даўыт оған:

– Сениң мени жақсы көретуғыныңды әкең жақсы биледи. Ол: «Йонатан не ислеитуғынымды билмесин. Билсе, қапа болады», – деп ойлайды. Тири Жаратқан Ийе хақы алдыңда ант ишип айтаман: мен жар жағасында турман, – деди.

⁴ Йонатан Даўытқа:

– Тиле тилегинди, сен ушын орынлайман, – деди.

⁵ Даўыт Йонатанға былай деди:

– Минекей, ертең Жаңа ай байрамы болады. Мен патша менен бирге дастурханға отырыуым керек. Бірақ маған рухсат бер, мен ертеннің арғы күни кешке дейин атызда жасырынып тураиын. ⁶ Егер әкең мениң жоқлығымды сезип қалса, оған: «Даўыт асығыс түрде өз қаласы Бейтлехемге кететуғын болып, меннен жалынып рухсат сорады. Ол жерде пүткіл тиіреси жыллық қурбанлық береді екен», – дерсең.

⁷ Егер әкең: «Яқшы», – десе, онда мениң қәуіп-қәтерден аман болғаным. Егер ғәзепленсе, билип қой, оның мени өлтириуіди қарар еткени. ⁸ Ал саған келсек, сен маған жақсылық исле. Себеби Жаратқан Ийениң алдыңда мениң менен келисим дүзгенсең. Егер айыплы болсам, мени өзиң өлтир. Мени әкеңе апаруыңның неге кереги бар?

⁹ Йонатан Даўытқа:

– Саған хасла ондай болмайды. Егер әкемнің сени өлтириуіди қарар еткенин билгенимде, саған айтпас па едим? – деди.

¹⁰ Даўыт Йонатаннан:

– Егер әкең саған қатал жууап берсе, оны маған ким хабарлайды? – деп сорады.

¹¹ Йонатан Даўытқа:

– Жүр атызға барайық, – деди де, олар екеуи атызға кетти.

¹² Йонатан сөзин дауам етип, Даўытқа былай деди:

– Израилдың Қудайы Жаратқан Ийе гүә болсын! Ертең ямаса арғы күни усындай уақытқа дейин әкемнің нийетин билип аламан. Егер әкемнің саған деген нийети жақсы болса, саған хабар жиберемен. ¹³ Егер әкем сени өлтириуіди нийет еткен болса, ал мен сени хабардар етип, қәуіпсиз кетиуінди тәмийинлемесем, онда Жаратқан Ийе мени жазалаған үстине жазаласын. Жаратқан Ийе бұрын мениң әкеме яр болғаны сыяқлы, саған да яр болсын. ¹⁴ Бірақ сен көзимнің тирисинде маған Жаратқан Ийениң мийримин көрсет. ¹⁵ Егер мен өлип қалсам, Жаратқан Ийе сениң барлық душпанларыңды жер бетинен жоқ қылып жиберсе де, сен мениң үй-ишимнен мәңгиге өз мийриминди аяма.

¹⁶ Солай етип, Йонатан Даўыттың нәсيلي менен келисим дүзип: «Жаратқан Ийе Даўыттың душпанларын жазаласын», – деди. ¹⁷ Даўытқа деген сүйиспеншилиги себепли, Йонатан оған және бир мәрте ант иштирди. Өйткени Йонатан Даўытты жанындай жақсы көретуғын еди.

18 Йонатан Даўытқа былай деди:

«Ертең Жаңа ай байрамы. Сениң жоқлығың билинеди, себеби орның бос турады.

19 Арғы күни кеште төмен түсіп, тез бурын жасырынған жеріңе бар да, Эзел тасының жанында күтип тур. 20 Мен бир нышанды гөзлегендей болып, тас бетке карай үш рет оқ атаман. 21 Соңынан хызметшіме: „Барып, оқларды тауып, алып кел“, – деп буйыраман. Егер хызметшіме: „Қара, оқлар сениң арт жағыңда, оларды алып кел“, – десем, онда сен менің жаныма кел. Тири Жаратқан Ийе хақы ант ішемен: сен кәуіп-кәтерден аулақсан. 22 Егер хызметшіме: „Қара, оқлар алды бетінде“, – десем, сен кет. Өйткени Жаратқан Ийе сени узақларға жиберіп атыр. 23 Ал бир-биримізге берген антымызға келсек, Жаратқан Ийе бизлерге мәңгиге гүға болсын».

24 Солай етип, Даўыт атызға жасырынды. Жаңа ай байрамы басланғанда, патша Шаул дастурханға отырды. 25 Ол әдеттегідей дийўал жанындағы өз орнына отырды. Йонатан Шаулдың қарсы алдына, Абнер оның қасындағы өз орнына отырды.

Ал Даўыттың орны бос қалды. 26 Бирақ Шаул сол күни хеш нәрсе демеди. Ол: «Даўыттың қандай да бир жағдайы шығып, тазаланыў рәсимин орынлай алмай қалып, пәкленбеген шығар», – деп ойлады. 27 Деген менен, ертеніне, байрамның екінши күни де Даўыттың орны және бос турды. Сонда Шаул улы Йонатаннан:

– Ишайдың улы неге кеше де, бүгін де аўқатланыўға келмеді? – деп сорады.

28 Йонатан әкесине:

– Даўыт Бейтлехемге барыў ушын меннен жалынып рухсат сораған еди. 29 Ол маған: «Илтимас, маған рухсат бер. Себеби тийреміз қалада қурбанлық бермекши еди. Әжағам маған сол жерде болыўымды буйырған еди. Егер мақул көрсең, барып, туўысқанларымды көріп келейін», – деген еди. Сонлықтан ол патша дастурханына келе алмады, – деп жуўап берди.

30 Сонда Шаул ғәзепленип, Йонатанға былай деп бақырды:

– Хәй сен, найсап! Ишайдың баласы менен досласып алғаныңды билмейди дейсең бе? Бул исиң менен өзінди де, сени туўған ананды да уятқа қалдырып атырсаң.

31 Егер Ишайдың улы жер бетінде тири турса, өзін де, патшалығың да сақланып қалмайды. Енди адам жиберіп, оны маған әкелдир. Ол өліўи тийіс!

32 Йонатан әкесине:

– Ол не ушын өліўи керек? Ол не иследи, ақыры? – деди.

33 Бирақ Шаул Йонатанды өлтирмекши болып, оған карай найзасын ылақтырып жиберди. Сонда Йонатан әкесинің Даўытты өлтириўге анық қарар қылғанын түсинди. 34 Йонатан қатты ашыўланып, дастурхан басынан турды. Ол айдың екінши күни хеш дуз татпады. Себеби әкесинің Даўытты хорлағанына қайғырды.

35 Ертеніне азанда Йонатан Даўыт пенен көрисиў ушын атызға кетти. Ол жанына бир жас баланы алды. 36 Йонатан балаға: «Жуўыр, мен атқан оқларды изле», – деди. Бала жуўырып баратырғанда, Йонатан оның алдына карай бир оқ атты. 37 Бала Йонатанның атқан оғы түскен жерге барғанда, Йонатан оған: «Оқ алды бетінде», – деп бақырды. 38 Соңынан Йонатан және: «Тез бол, жуўыр, тоқтап турма», – деп бақырды. Бала оқты алып, мырзасына әкеліп берди. 39 Бала хеш нәрседен хабарсыз еди. Бул истиң мәніси тек Йонатан менен Даўытқа аян еди. 40 Йонатан курал-жарақларын балаға беріп: «Мыналарды қалаға апар», – деди.

41 Бала кетиуден-ақ, Даўыт тастың қубла тәрәпинен шығып келди де, жүзи жерге тийгенше ийилип, үш рет тәжим етті. Еки дос бир-бирин сүйіп жылады, бирақ Даўыт қаттырақ жылады.

42 Ақырында Йонатан Даўытқа: «Аман-есен жолыңа түс. Екеўиміз Жаратқан Ийеңиң аты менен ант ішкенбіз. Жаратқан Ийе бизлердің хәм урпақларымыздың арасында мәңгиге гүға болсын», – деди.

43 Соннан кейін, Даўыт өз жолына түсти. Ал Йонатан қалаға қайтты.

Жигирма биринши бап

Даўыттың Шаулдан қашыуы

21 ¹ Даўыт Ноб қаласындағы руұханий Ахимелехтиң жанына барды. Ахимелех Даўытты күтип алып атырып:

– Неге жалғызсаң? Неге жаныңда ҳеш ким жоқ? – деп қорқыныш пенен сорады.

² Даўыт оған былай деп жуўап берди:

– Патша маған бир тапсырма берген еди. Ол маған: «Мениң сени не ушын жибергенимди ҳәм саған қандай тапсырма бергенимди ҳеш ким билмесин», – деген еди. Сонлықтан адамларыма белгили бир жерге барып турыўды буйырған едим.

³ Хәзир жегендей неңиз бар? Маған бес нан ямаса жегендей бир нәрсе берің.

⁴ Руұханий оған:

– Әпиұайы нан жоқ. Егер адамларыңыз хаяллардан өзлерин тыйған болса, Қудайға арналған нан бар, – деп жуўап берди.

⁵ Даўыт оған:

– Өдетке гөре, жолға шыққанымызда, адамларымыз өзлерин пәк сақлап, хаял адамға жақынламайды. Әсиресе, бүгин олар өзлерин жүдә пәк тутты, – деди.

⁶ Соннан кейин, руұханий Даўытқа мухаддес нан берди. Себеби ол жерде Қудайға усынылған наннан басқа нан жоқ еди. Бул нан Жаратқан Ийениң алдынан алынған күни оның орнына ыссы нан әкелип қойылды.

⁷ Сол күни Шаулдың хызметшилериниң бири Доег деген эдомлы бас шопан Жаратқан Ийениң алдында диний хызметин өтеу ушын барып, сол жерде турған еди.

⁸ Даўыт Ахимелехке:

– Жаныңда қылыш ямаса найза жоқ па? Патшаның тапсырмасы асығыс болғанлықтан, жаныма қылыш та, қурал-жарақ та алып шықпаппан, – деди.

⁹ Руұханий оған:

– Эла ойпатлығында өзиң өлтирген филист Голияттың қылышы бар. Эфодтың артында тауарға ораулы тур. Бул жерде басқа қурал жоқ. Қалесең, соны ал, – деди.

Даўыт оған:

– Оған тең келетуғыны жоқ, оны маған бер, – деди.

¹⁰ Шаулдан қашқан Даўыт сол күни Гат патшасы Ахишке барды. ¹¹ Ахиштиң хызметшилері: «Бул Израилдың патшасы Даўыт емес пе? Адамлар усы адам ҳаққында:

„Шаул мыңлағанын,

Ал Даўыт он мыңлағанын өлтирди“,

– деп аяқ ойынға түсип, қосық айтқан жоқ па еди?» – деди.

¹² Бул сөзлер Даўытты терең ойландырып, ол Гат патшасы Ахиштен қатты қорқты.

¹³ Даўыт олардың алдында өзиниң келбетин өзгертип, өзін жинли етип көрсетти ҳәм қала дәрүазаларын тырмалап, силекейин сақалына ағызып жүрди.

¹⁴ Ахиш хызметшилерине: «Бул адамға қараңдар, ол нағыз жинли-ғо. Оны неге маған алып келдіңлер? ¹⁵ Өзимизде жинлилер аздай, оны мениң алдымда жинлилик қылсын деп алып келдіңлер ме? Бул адамның сарайыма келиуи шәрт пе еди?» – деди.

Жигирма екінши бап

22 ¹ Соннан кейин, Даўыт Гаттан шығып, Адуллам үңгирине жасырынды. ² Қыйын жағдайда қалған, қарызға батқан ҳәм өмирден түңилген адамлардың хәммеси Даўыттың жанына жыйналды. Саны төрт жүзге шамаласқан бул адамларға Даўыт жетекшилик қылды.

³ Дауыт сол жерден Моабтағы Миспе қаласына барып, Моаб патшасынан: «Қудайдың маған не қылажағын билип алғанымша, ата-анамның сизиң қасыңызда қалыуына рухсат берин», – деп өтиниш етті. ⁴ Солай етип, Дауыт ата-анасын Моаб патшасының жанына алып келди. Дауыт бас паналап жүргенинде, ата-анасы Моаб патшасының жанында жасады. ⁵ Бірақ пайғамбар Гад Дауытқа: «Бұл жерде қалма, Яхуда жерине кет», – деди. Соннан кейин, Дауыт сол жерден кетип, Херет тоғайына барды.

Шаулдың Ноб қаласының руұханийлерин өлтирйі

⁶ Сол арада Шаул Дауыт хәм оның жанындағы адамлардың қай жерде екенин билди. Сол ўақытта патша найзасын қолына алып, Гибада тамариск терегиниң астында отырған еди. Әскерлери де оның әтирапын қоршап турған еди. ⁷ Сонда Шаул оларға былай деди: «Хәй беняминлилер, мени тыңланлар! Ишайдың улы хәр бириңизге егислик жерлерди хәм жүзимзарларды береди дейсиз бе? Хәр бириңизди мыңбасы ямаса жүзбасы етип қояды дейсиз бе?» ⁸ Сол себепли хәммениз маған қарсы тил бириктирдиңиз бе? Улымның Ишайдың улы менен келисим дүзгенин маған хеш ким хабарламады. Араңыздан маған жаны ашыйтуғын бирде бир адам шықпады. Бүгингидей маған дузақ қурыу ұшын, улымның қулым Дауытты қайрағанын маған билдирген адам да болмады».

⁹ Сол ўақытта Шаулдың әскерлериниң жанында турған эдомлы Доег: «Ишайдың улы Дауыттың Ноб қаласына Ахитубтың улы Ахимелехтиң жанына барғанын көрди. ¹⁰ Ахимелех Дауыт ұшын Жаратқан Ийеден сорады. Оған азық-ауқат та, филист Голияттың қылышын да берди», – деди.

¹¹ Патша Шаул Ахитубтың улы руұханий Ахимелехти хәм оның әкесиниң әуладынан болған Нобта жасайтуғын барлық руұханийлерди шақырып келиу ұшын адамларын жиберди. Олардың хәммеси патшаға келди. ¹² Шаул Ахимелехке:

– Хәй Ахитуб улы, мени тыңла! – деди.

– Ләббәй, тақсыр, – деп жууап берди Ахимелех.

¹³ Шаул оған:

– Неге сен Ишайдың улы менен бирге маған қарсы тил бириктирдиң? Сен оған нан менен қылыш бердиң хәм оның ұшын Қудайдан сорадың. Дауыт маған қарсы қозғалаң көтерип, дузақ курды. Бұл бүгин анық көринип тур, – деди.

¹⁴ Ахимелех Шаулға былай деп жууап берди:

– Пүткил хызметшилериңиз арасында Дауыттай исенимли адам бар ма? Дауыт сизиң күйеу балаңыз, сақшыларыңыздың басшысы хәм хожалығыңыздағы хұрметли адамлардың бири. ¹⁵ Мени Дауыт ұшын Қудайдан сорауды сол күни баслады дейсиз бе? Әлбетте, яқ! Тақсыр, қулыңыз болған мени хәм мениң әкемиң хожалығын айыппамаңыз. Себеби мен бұл ис хәккында хеш нәрсе билмейтуғын едим.

¹⁶ Бірақ Шаул оған:

– Хәй Ахимелех, өзін де, әкеңиң пүткил хожалығы да сөзсиз өлесизлер, – деди.

¹⁷ Соңынан Шаул жанында турған сақшыларына: «Қәнекей, Дауытты қоллаған Жаратқан Ийениң руұханийлерин өлтирдиңлер. Олар Дауыттың қашып кеткенин билсе де, маған хабар бермеді», – деди. Деген менен, патшаның хызметшилери қол көтерип, Жаратқан Ийениң руұханийлерин өлтиргиси келмеді. ¹⁸ Сонда патша Доегке: «Сен барып, руұханийлерди өлтир», – деп буйырды. Сол күни эдомлы Доег барып, зығыр эфод кийген сексен бес руұханийди өлтирди. ¹⁹ Соңынан ол еркек, хаял, бала ямаса нәресте деместен, руұханийлер қаласы Нобтың халқын қылыштан өткизди. Және де, сыйырларды, ешеклерди хәм қойларды да шауып таслады.

²⁰ Тек Ахитуб улы руұханий Ахимелехтиң улларының бири Абиятар ғана қутылып, Дауыттың жанына қашып кетти. ²¹ Абиятар Шаулдың Жаратқан Ийениң руұханийлерин өлтиргени туұралы Дауытқа айтып берди. ²² Дауыт Абиятарға былай

деди: «Сол күни ол жерде эдомлы Доегти көргенимде, оның Шаулға сөзсиз жеткізип баратуғынын билген едим. Өкеңнің хожалығындағы хәр бир жанның өлиминен мен себепшимен. ²³Жанымда қал, қорқпа. Сени өлтирмекши болғанлар мени де өлтирмекши. Жанымда қалсаң, кәўипсиз боласаң», – деди.

Жигирма үшінши бап

Даўыттың Кеила қаласын азат етиўи

23 ¹ Даўытқа: «Филистлер Кеила қаласына хўжим жасап, қырманды талан-тараж қылып атыр», – деп хабарлады. ² Даўыт Жаратқан Ийеден:

– Барып, сол филистлерге хўжим жасайын ба? – деп сорады.

Жаратқан Ийе оған:

– Бар да, филистлерге хўжим жасап, Кеиланы азат ет, – деди.

³ Бирақ Даўыттың адамлары: «Мине, бизлер бул жерде, Яхудада жүрип қорқамыз. Солай екен, Кеилаға барып, филист әскерлерине қарсы қалай урысамыз?» – деди.

⁴ Сонда Даўыт Жаратқан Ийеден және сорағанда, Жаратқан Ийе оған: «Турып, Кеилаға бар! Өйткени филистлерди саған Мен тәслим етежақпан», – деди. ⁵ Солай етип, Даўыт адамлары менен Кеилаға барып, филистлерге қарсы урысты хәм олардың малларын қолға киргизди. Ол филистлерди күшли қырғынға ушыратып, Кеила халкын азат етти.

⁶ Ахимелехтиң улы Абиятар қашып, Кеилада турған Даўыттың жанына барғанда, эфодты да өзи менен бирге алып барған еди.

Шаулдың Даўытты қуўдалаўы

⁷ Шаул Даўыттың Кеила қаласына барғанын еситип: «Қудай Даўытты қолыма ушлап берди. Даўыт дәрўазалары тәмбиленген бир қалаға кирип, өзин өзи тутып берди», – деди. ⁸ Солай етип, Шаул Кеилаға барып, Даўытты хәм оның адамларын қамалаға альўу ушын, пүткил халықты саўашқа шақырды.

⁹ Даўыт Шаулдың өзине жаманлық қылыўды режелестиргенин еситкенде, руўханий Абиятарға: «Эфодты^а берман алып кел», – деди. ¹⁰ Соңынан ол дуўа етип былай деди:

– О, Израилдың Қудайы Жаратқан Ийе! Қулың болған мен себепли Шаулдың Кеилаға келип, халкын ўайран етпекши екенин еситтим. ¹¹ Кеилалылар мени Шаулдың қолына тутып бере ме? Қулыңның еситкениндей, Шаул усы жерге кележақ па? О, Израилдың Қудайы Жаратқан Ийе, жалбарынаман, қулыңа аян ет.

Жаратқан Ийе:

– Шаул келеди, – деп жуўап берди.

¹² Даўыт Жаратқан Ийеден:

– Кеила халқы мени хәм адамларымды Шаулдың қолына тутып бере ме? – деп сорады.

– Тутып береді, – деп жуўап берди Жаратқан Ийе.

¹³ Сонда Даўыт хәм оның жанындағы алты жүздей адам Кеиладан кетип, хәр жерде орын өзгертип жүре берди. Даўыттың Кеиладан қашып кеткенин еситкен Шаул ол жерге барыў пикиринен қайтты.

¹⁴ Даўыт шөлдеги адам бара алмайтуғын жерлерде, Зиф шөлинің таўлы бөлегинде жасап жүрди. Шаул Даўытты хәр күни излесе де, Қудай Даўытты оның қолына тутып бермеді. ¹⁵ Даўыт Зиф шөлинде, Хореш тоғайында жүргенде, Шаулдың өзин өлтириў ушын жолға шыққанын билип қалды. ¹⁶ Сол арада Шаулдың улы Йонатан Хореште жасап турған Даўытқа барды хәм оны Қудайдың аты менен руўхландырып, оған: ¹⁷ «Қорқпа, сен әкем Шаулдың қолына түспейсең. Сен Израилға патша боласаң, ал

^а23:9 Эфод – бул Қудайдың еркин билиў ушын қолланылған.

мен сениң жәрдемшиң боламан. Әкем Шаул да буны биледи», – деди. ¹⁸ Кейин екеүй Жаратқан Ийениң алдында өзлериниң арасындағы келисимди жаңалады. Соңынан Йонатан үйине қайтты, ал Даўыт Хореште қалды.

¹⁹ Зифлилер Гобаға барып, Шаулға былай деп хабарлады: «Даўыт бизлерде, Ешимонның кубласында, Хахила төбешигиндеги Хорештиң адам бара алмайтуғын жерлеринде жасырынып жүр. ²⁰ Хэй патша, сен қалеген ўақтыңда келе бер. Даўытты патшаның қолына тутьп бериўди бизлерге қойып бер». ²¹ Шаул оларға былай деди: «Маған жаныңыз ашығаны ушын Жаратқан Ийе сизлерди жарылқасын! ²² Барып, және бир мәрте тексерип шығың. Даўыттың қай жерлерде жасырынып жүргенин, сол жерде оны кимлердиң көргенин жақсылап билип алыңлар. Себеби халық оны жүдә хийлекер демекте. ²³ Оның жасырынатуғын жерлериниң хәммесин билип алып, маған анық хабар алып келиңдер. Сонда мен де сизлер менен бирге бараман. Егер Даўыт сол ўлкеде болса, оны пүткил Яхуда урыўлары арасынан излеп табаман».

²⁴ Солай етип, зифлилер жолға түсип, Шаулдан алдын Зифке келди. Сол ўақытта Даўыт хәм оның адамлары Ешимонның кубласындағы даланлықта, Маон шөлинде еди. ²⁵ Шаул адамлары менен Даўытты излеўге шықты. Даўыт Шаулдың қиятырғанын еситип, Маон шөлиндеги жартасларға барып жасырынды. Шаул буны еситип, Даўыттың изинен Маон шөлине кетти. ²⁶ Шаул таўдың бир тәрәпинен, Даўыт пенен оның адамлары таўдың екінши тәрәпинен алға қарай жүрди. Даўыт Шаулдан қашып қутылыўға асықты. Ал Шаул хәм оның адамлары болса, Даўытты хәм оның адамларын қолға түсириў ушын, қоршай баслады. ²⁷ Сол ўақытта бир хабаршы келип, Шаулға: «Тез жүрин! Филистлер елимизге хұжим жасап атыр», – деди. ²⁸ Сонда Шаул Даўытты куўыўын тоқтатып, филистлер менен урысыўға кетти. Сонлықтан сол жерге Села-Хаммахлеқот деген ат берилди.

Жигирма төртинши бап

Даўыттың Шаулдың өмирин сақлап қалыўы

24 ¹ Даўыт сол жерден кетип, Эн-Гедий үлкесиндеги адам бара алмайтуғын жерлерде жасырынып жүрди. ² Шаул филистлер менен болған урыстан қайтып келгенде, Даўыттың Эн-Гедий шөлинде жүргенинен хабар тапты. ³ Шаул Даўытты хәм оның адамларын «Таў ешкиси» жартаслығынан излеў ушын, пүткил Израилдан үш мың сайланды әскер алып, жолға шықты.

⁴ Жол жийегинде қой қорасы болып, оның жанында бир үңгир бар еди. Шаул майданлаў ушын үңгирге кирди. Ал сол үңгирдиң ең түпкиринде Даўыт пенен оның адамлары отырған еди. ⁵ Адамлары Даўытқа: «Жаратқан Ийе саған: „Душпанларыңа қалегениңди ислей алыўын ушын, оларды саған тәслим етемен“, – деген еди. Мине, бүгин сол күн келди», – деди.

Сонда Даўыт орнынан турып, билдирмей Шаулдың шапанының шалғайынан кесип алды. ⁶ Бирақ Даўыт кейин ала Шаулдың шалғайынан кесип алғаны ушын, өзін айыплы сизди. ⁷ Даўыт өз адамларына: «Тақсырыма, Жаратқан Ийениң майлаған адамына қол көтерип, оған бир нәрсе ислеўден Жаратқан Ийениң Өзи сақласын! Себеби ол Жаратқан Ийениң майлаған адамы», – деди. ⁸ Даўыт усы сөзлери менен адамларына тыйым салып, Шаулға қол тийгизийге рухсат бермеді. Ал Шаул үңгирден шығып, жолға түсти. ⁹ Даўыт та Шаулдың изинше үңгирден шығып: «Тақсыр!» – деп бақырды. Шаул артына қарағанда, Даўыт ет-бетинен жерге жығылып, оған тәжим етті. ¹⁰ Соңынан ол Шаулға былай деди:

– «Даўыт саған жаманлық қылажақ», – дегенлердиң сөзлерине неге кулақ саласыз?

¹¹ Бүгин Жаратқан Ийениң сизди қолыма тутьп бергенин көзиниз бенен көрип турыпсыз. Базылар мениң сизди өлтириўимди қалеген еди. Бирақ мениң сизге жаным ашып: «Тақсырыма қол тийгизбеймен, өйткени ол Жаратқан Ийениң майлаған

адамы), – дедим. ¹² Хэй әке, минекей, шапаныңыздың шалғайынан кесип алынған қолымдағы мына кыйындыға қараң! Мен сизиң шапаныңыздың шалғайынан кесип алдым, бірақ сизди өлтirmeдим. Буннан кеўлимде жаманлықтың хәм зулымлықтың жоқ екенин билип алың. Мен сизге жаманлық қылмасам да, сиз мени өлтirmeкши болып атырсыз. ¹³ Жаратқан Ийе арамызда төрелик етсин хәм мениң өшимди сизден Ол алсын. Бірақ мен сизге қол көтермеймен. ¹⁴ Ата-бабаларымыз: «Жаманлық жаман адамлардан шығады», – дегени сыяқлы, мен сизге қол көтермеймен. ¹⁵ Израил патшасы кимге қарсы шықты? Сиз кимди куўдалап атырсыз? Өлген ийтти ямаса бир бүргени емес пе? ¹⁶ Жаратқан Ийе бизлерге қазылық етип, қай биримиздиң хәк екенимизди шешип берсин. Жаратқан Ийе даўымды қарап шықсын хәм мени жақлап, сизиң қолыңыздан қутқарсын.

¹⁷ Даўыт сөзин тамамлағанда, Шаул оған:

– Даўыт, улым! Бул сениң даўысың ба? – деп сорады хәм өкирип жылай баслады.

¹⁸ Соңынан ол былай деди:

– Сен маған қарағанда әдилрексең. Мен саған жаманлық ислесем де, сен маған жақсылық пенен жуўап бердин. ¹⁹ Бүгин сен маған жақсы қатнаста екенлигинди дәлилледин. Жаратқан Ийе мени қолыңа тутьп берсе де, мени өлтirmeдин.

²⁰ Душпанын тутьп алған қайсы бир адам оны аман жибереди? Бүгин маған ислеген жақсылығың үшін, Жаратқан Ийе саған жақсылық сыйласын! ²¹ Енди мен сениң сөзсиз патша болатуғыныңды билдим. Израил патшалығы сениң қолыңда бекем болады. ²² Енди меннен кейин урпақларымды жоқ қылмайтуғыныңды, әкемнің хожалығынан атымды өширмейтуғыныңды айтып, Жаратқан Ийениң алдында ант иш.

²³ Даўыт Шаулға ант берди. Соннан кейин, Шаул үйине қайтты, ал Даўыт хәм оның адамлары паналаған жерлерине кетти.

Жигирма бесинши бап

Самуелдің өлими

25 ¹ Сол арада Самуел дүньядан өтті. Пүткіл Израил халқы жыйналып, оған жоқлаў айтып жылап, оны Рамадағы өз үйине жерледі. Буннан соң, Даўыт Паран шөлине кетти.

Даўыт, Набал хәм Абиғайыл

² Маон қаласында жүдә бай бир адам бар еди. Оның жер ийелиги Кармел ауылында болып, үш мың қойы хәм мың ешкиси бар еди. Ол сол ўақытта Кармелде қойларының жүнин қырқып атырған еди. ³ Бул адам Калев урпағынан болып, аты Набал, хаялының аты Абиғайыл еди. Хаялы ақыллы хәм сулыў, ал күйеуи турпайы хәм жаўыз адам еди.

⁴ Даўыт шөлде жүргенде, Набалдың қойларын қырқып атырғанын еситти. ⁵ Сонда Даўыт он жигитти Набалға жиберип атырып, оларға былай деп буйырды: «Кармелдеги Набалға барыңлар, оған меннен сәлем айтып, ⁶ былай деңлер: „Өмириңиз узақ болсын! Сизге, үй-ишиңизге хәм өзиниң тийислиниң хәммесине аманлық болсын! ⁷ Хәзир қойларыңызды қырқып атырғаныңызды еситтим. Шопанларыңыз бизлер менен бирге болғанда, оларды қапа қылмадық. Кармелде болған ўақытта хеш нәрсеси де жоғалмады. ⁸ Хызметшилериңизден сорап көрсеңиз, олар сизге айтып береді. Сонлықтан адамларымды жыллы жүзлик пенен қарсы алсаңыз. Себеби сизге байрам күни келип турмыз. Өтиниш, қулларыңызға хәм улыңыз Даўытқа қолыңызда барынан берсеңиз“».

⁹ Даўыттың адамлары барып, бул сөзлерди Даўыттың атынан Набалға жеткизип болып, жуўап күте баслады. ¹⁰ Бірақ Набал оларға мына жуўапты қайтарды: «Даўыт деген ким өзи? Ишайдың улы ким болыпты? Усы күнлери хожайыңларынан қашып

жүрген қулар көбейип кетти. ¹¹ Мен не қой қыркып атырған адамларыма арнап қойған нанымды, суұымды хәм сойған малымның гөшин қаяқтан келгени белгисиз бир адамларға бериўим керек пе?»

¹² Даўыттың адамлары келген жолы менен қайтып кетти. Олар Набалдың айтқанларының хәммесин Даўытқа жеткизди. ¹³ Даўыт адамларына: «Хәмме қылышларыңызды асыныңлар!» – деп буйырды. Даўыт та, адамлары да қылышларын асынып алды. Төрт жүзге жақын адам Даўыт пенен бирге кетти, ал еки жүз адам курал-сайманлар жанында қалды.

¹⁴ Сол арада Набалдың хызметшилеринен бири оның хаялы Абигайылға мынадай хабар жеткизди: «Даўыт мырзамыз Набалға шөлден өз хабаршыларын жиберип, сәлем жоллаған еди. Бирақ Набал оларға турпайы қатнаста болды. ¹⁵ Ал ол адамлар болса, бизлерге жүдә жақсы қатнаста болған еди. Олар бизлерди ренжитпеди. Жайлауда олар менен бирге болған уақтымызда, хеш нәрсемиз жоғалмады.

¹⁶ Олардың қасларында қой баққанымызда, олар бизлерди күни-түни қорғап жүретуғын еди. ¹⁷ Енди не ислеу кереклигин жақсылап ойлап көриң. Өйткени мырзамыздың хәм оның пүткил үй-ишиниң басына апат дөнип тур. Мырзамыз соншелли зулым болғанлықтан, хеш бир адам оған бир аўыз сөз айта алмайды».

¹⁸ Сонда Абигайыл уақытты бос жибермей, еки жүз нан, еки мес шарап, бес қойдың гөшин, бес сеа⁰ қуўырмаш, нығызланған кишмиштен жүз дана хәм кептирип нығызланған әнжирден еки жүз дана алып, оларды ешекке артты. ¹⁹ Соңынан хаял хызметшилерине: «Сизлер мениң алдымнан жүриңдер, мен сизлердиң изинизден бараман», – деди. Бирақ ол күйеуи Набалға хеш нәрсе айтпады. ²⁰ Абигайыл ешекке минип, таудың соқпақ жоллары аркалы төменге түсип қиятырғанда, өзине қарсы қиятырған Даўытты хәм оның адамларын ушыратты. ²¹ Даўыт адамларына мына сөзлерди айтып атырған екен: «Бул адамның шөлдеги мал-мүлкин бийкарга қорыған екенмен. Оның хеш бир нәрсеси жойтылып кетпеди. Ал ол болса, жақсылығыма жаманлық пенен жуўап қайтарды. ²² Егер азанға шекем Набалға тийисли еркек затынан биреуин тири қалдырсам, Қудай мени жазалаған үстине жазаласын!»

²³ Абигайыл Даўытты көриуден дәрхал ешектен түсти де, Даўыттың алдында ет-бетинен жерге жығылып, тәжим етті. ²⁴ Оның аяқларына бас урып, былай деп жалбарынды: «Мырзам, айыпты мен, жалғыз мен мойныма аламан. Шорыңыз болған маған бир аўыз сөз айтыўға рухсат етиң. Айтқанларыма қулақ салың.

²⁵ Жалбарынаман, мырзам, сол Набал деген оңбаған адамға итибар бермеңиз. Аты ақылсыз дегенди билдиреди, сол сыяқлы өзи де ақылсыздың бири. Тилекке қарсы шорыңыз болған мен мырзам, сизиң жиберген адамларыңызды көрмей қалдым. ²⁶ Енди, мырзам, Жаратқан Ийе сизди қан төгиуден, өз қолыңыз бенен өш алыудан сақлап қалды. Тири Жаратқан Ийе хақы алдыңызда ант ишип айтаман: душпанларыңыздың хәм сизге жаманлық тилейтуғынлардың хәммесиниң басына Набалдың басына түсетуғын күн түссин. ²⁷ Мырзам, сизге алып келген мына сыйларымды изинизге ерген адамларға берсеңиз. ²⁸ Шорыңыздың гүнасын кешириң. Жаратқан Ийе, әлбетте, урпағыңызды турақлы қылады. Себеби мырзам, сиз Жаратқан Ийе ушын урысып жүр. Өмириңиздиң ақырына шекем сизде хеш бир нахақлық болмасын. ²⁹ Егер биреу сизди өлтириу ушын қуўып жүрсе, Қудайыңыз Жаратқан Ийе өмириңизди Өз панасында асырайды. Ол душпанларыңызды сақпаннан атылған тастай етип ылақтырып таслайды. ³⁰ Жаратқан Ийе сизге ўәде еткен ийгиликлериниң хәммесин орышлап, сизди Израилға хәкимдар етип қояды. ³¹ Сонда өзим ушын өш алып, жөнсиз қан төктим деп азап шегип, пушайман болмайсыз. Жаратқан Ийе мырзама табыс бергенде, өз шорыңызды еске алың».

³² Даўыт Абигайылға былай деди: «Бүгин сени маған ушырастырған Израилдың Қудайы Жаратқан Ийеге алғыслар болсын! ³³ Берекет тапқайсаң! Жақсы ақыл

берип, бүгін мени қан төгіуден хәм өз қолым менен өшимди алыудан сақлап қалғаның ушын жарылқау алғайсаң. ³⁴ Саған жаманлық кылыудан сақлап қалған Израилдың Қудайы, тири Жаратқан Ийе хақы ант ишемен: егер сен мени ушыратуы ушын, асығыслық пенен жолға шықпағаныңда, таң атқанша, Набалға тийисли ер адамлардың биреуі де тири қалмаған болар еди».

³⁵ Даўыт Абиғайылдың сыйларын қабыл етип: «Аман-есен үйиңе қайт. Сөзлериңе кулақ салып, тилегинди қабыл етгим», – деди.

³⁶ Абиғайыл Набалдың жанына қайтып келгенде, Набал үйинде патшалық зыяпаттай етип зыяпат берип атырған екен. Ол жүдә мәс болып, кеули көтериңки еди. Сонлықтан азанға шекем Абиғайыл оған хеш нәрсе айтпады. ³⁷ Ертеңине азанда Набал өзине келгеннен соң, хаялы оған болған ўақыяларды айтып берди. Сол ўақыгта-ақ Набалдың жүреги музлап, ләң болып қалды. ³⁸ Онлаған күннен кейин, Жаратқан Ийе Набалды жазалап, оны өлтирди.

³⁹ Даўыт Набалдың өлгенин еситкенде: «Мени маскаралаған Набалға қарсы даўымды қарап шығып, қулын жаманлық ислеуден сақлап қалған Жаратқан Ийеге алғыслар болсын! Жаратқан Ийе оның жаманлығын өзине қайтарды», – деди.

Соңынан Даўыт Абиғайылға үйленбекшилигин билдириу ушын адам жиберди. ⁴⁰ Даўыттың адамлары Кармелдеги Абиғайылға барып: «Даўыт саған үйленбекши. Соны билдириу ушын бизлерди жиберди», – деди. ⁴¹ Абиғайыл маңлайы жерге тийгенше ийилип: «Мине, мен, хәтте, Даўыттың хызметшилериниң шорысы болыуға да таарман», – деди. ⁴² Абиғайыл тез орнынан турды да, ешекке минди. Қасына бес шорысын алып, Даўыттың хабаршыларының изинен жолға түсти. Соңынан ол Даўыттың хаялы болды.

⁴³ Даўыт изреелли Ахиноамға үйленген еди. Солай етип, Даўыттың еки хаялы болды. ⁴⁴ Сол арада Шаул қызы Михалды, яғный Даўыттың хаялын галлимли Лайыштың улы Палтийге берип жиберген еди.

Жигирма алтыншы бап

Даўыттың Шаулдың жанын және сақлап қалыуы

26 ¹ Зифлилер Гибаға, Шаулға келип: «Даўыт Ешимонға карама-қарсы жайласқан Хахила төбешигинде жасырынып жүр», – деди. ² Шаул Израилдың үш мың сайланды әскерин алып, Зиф шөлине Даўытты ізлеу ушын шықты. ³ Олар Ешимонға карама-қарсы жайласқан Хахила төбешигиндеги жол бойына орда курды. Шөлде жүрген Даўыт Шаулдың өзін ізлеп, сол жерге келгенин билгенде, ⁴ тыңшылар жиберди. Солай етип, ол Шаулдың сол жерге келгенин анық билип алды.

⁵ Сонлықтан Даўыт Шаулдың орда курған жерине барып, Шаул менен сәркәрда Нер улы Абнердің қай жерде жатырғанын көрди. Шаул орданың ортасында, ал әскерлер оның әтирапында жатырған екен.

⁶ Сол ўақыгта Даўыт хәтт халқынан болған Ахимелехтен хәм Йоабтың әжағасы Серуяның улы Абишайдан:

– Ким мениң менен бирге ордаға, Шаулдың жанына барады? – деп сорады.

Абишай:

– Сениң менен мен бараман, – деп жууап берди.

⁷ Даўыт пенен Абишай сол күни кеште ордаға кирди. Шаул найзасын бас ушына жерге шаншып қойып, орданың ортасында уйықлап атырған еди. Абнер менен әскерлер де оның әтирапында уйықлап атырған еди.

⁸ Сонда Абишай Даўытқа:

– Бүгін Қудай душпаныңды қолыңа тутып берди. Енди рухсат бер, оны найза менен бир урғанда жерге қадап қояйын. Екинши рет урыуыма хәжет қалмайды, – деди.

⁹ Бирақ Даўыт оған былай деди:

– Яқ, оны өлтirme. Жаратқан Ийениң майлаған адамына қол көтерген адам жазасыз қалмайды. ¹⁰ Тири Жаратқан Ийе ҳақы ант ишемен: Шаулды Жаратқан Ийениң Өзи өлтиреди. Ол я өмири таўысылып өледи, я урыста өледи. ¹¹ Бирақ Жаратқан Ийениң майлаған адамына қарсы қол көтериўден Жаратқан Ийениң Өзи сақласын! Оның бас ушындағы найзасы менен гүзесин алайық та, кетейик.

¹² Солай етип, Даўыт Шаулдың бас ушындағы найзасы менен гүзесин алды да, сол жерден кетип қалды. Оларды хеш ким көрмеді. Болып өткен ўақыяны хеш ким билмеді, хеш ким оянбады да. Олардың хэммеси қатты уйықлап атырған еди. Өйткени Жаратқан Ийе оларға терең уйқы берген еди.

¹³ Даўыт арғы тәрепке өтип, узағырақтағы бир төбешикке шығып турды. Олардың арасы әдеўир қашық еди. ¹⁴ Даўыт әскерлерге хэм Нер улы Абнерге:

– Хэй Абнер, маған жуўап бер, – деди.

Абнер оған:

– Бақырып, патшаның тынышын алатуғындай сен кимсең? – деди.

¹⁵ Даўыт оған былай деп жуўап берди:

– Сен еркек емессен бе? Израилда саған тең келетуғыны бар ма? Солай екен, неге патшанды қорғамадың? Себеби биреў оны өлтириў ушын ордаға кирди. ¹⁶ Сен өз хызметинди жақсы орынламадың. Тири Жаратқан Ийе ҳақы ант ишемен: хэммениз өлимге ылайықлысыз. Өйткени тақсырыңызды, Жаратқан Ийениң майлаған адамын қорғамадыңыз. Қарап көр, патшаның бас ушындағы найзасы менен гүзеси қаяқта?

¹⁷ Даўыттың даўысын таныған Шаул:

– Даўыт, улым, бул сениң даўысың ба? – деп сорады.

Даўыт оған былай деп жуўап берди:

– Аўа, тақсыр, мениң даўысым. ¹⁸ Тақсыр, қулыңызды неге куўдалай бересиз? Мен не қылдым? Жазығым не? ¹⁹ Тақсыр! Қулыңыздың сөзине қулақ салсаңыз. Егер сизди маған қарсы қайраған Жаратқан Ийе болса, онда бир курбанлық берип, Оны тынышландырың. Егер бул исти адамлар ислеген болса, олар Жаратқан Ийениң ғарғысына ушырасын. Өйткени олар: «Кет, басқа қудайларға хызмет ет», – деп, Жаратқан Ийениң жеринен, мениң үлесиме тийген жерден мени куўып жиберди. ²⁰ Қаным Жаратқан Ийеден узақ жерлерде төгилмесин. Израил патшасы таўларда кеклик аўлаған аңшы сыяқлы, бир бүргени аўлаўға шығыпты.

²¹ Сонда Шаул:

– Гүна иследим. Даўыт, улым, изине қайт. Бүгин мениң жанымды қадирли көргенин ушын, буннан былай, саған хеш бир жаманлық ислемаймен. Мен ақылсызлық пенен ис тутып, жүдә үлкен қәтеге жол қойдым, – деди.

²² Даўыт оған былай деди:

– Мине, патшаның найзасы. Адамларыңыздан бири келип, оны алсын. ²³ Жаратқан Ийе хәр бир адамның эдиллигине хэм садықлығына қарай сый береді. Бүгин Жаратқан Ийе сизди қолыма тутып берсе де, мен Жаратқан Ийениң майлаған адамына қол көтергим келмеді. ²⁴ Бүгин сизин өмириңиз маған қадирли болғанындай, Жаратқан Ийе де мениң өмиримди қадирли көрсин хэм мени хәр қандай бәледен қутқарсын.

²⁵ Шаул Даўытқа:

– Даўыт, улым, сени Жаратқан Ийе жарылқасын! Сен сөзсиз уллы ислер ислейсең хэм жеңиске ерисесең, – деди.

Буннан кейин, Даўыт өз жолына түсти, ал Шаул болса, үйине қайтты.

Жигирма жетинши бап

Даўыт филистлер арасында

27¹ Даўыт ишинен: «Бир күни Шаулдың қолынан өлип кетермен. Жақсысы, тезирек филистлердің жерине қашып кетейин. Сонда Шаул Израилдың хәр жеринен мени излегенди қояр, мен де оннан қутыларман», – деп ойлады.

² Усылайынша Даўыт хәм оның жанындағы алты жүз адам жолға шығып, Гат патшасы Маох улы Ахиштиң тәрәпине өтип кетти. ³ Олар хожалығындағылар менен бирге Гат қаласына, Ахиштиң жанына орналасты. Даўыттың еки хаялы: изреелли Ахиноам хәм кармелли Набалдың жесири Абигайыл да оның жанында еди. ⁴ Шаул Даўыттың Гатқа қашып кеткенин еситкенде, енди оны излеуден ўаз кешти.

⁵ Даўыт Ахишке: «Егер макул көрсеңиз, этираптағы қалалардың биринен маған бир жер берилсин, мен сол жерде жасайын. Себеби қулыңыз болған маған сизин менен бирге патшаның қаласында жасаудың неге кереги бар?» – деди. ⁶ Ахиш сол күни Даўытқа Сиклаг қаласын берди. Сол себептен Сиклаг хәзирге дейин Яхуда патшаларына тийисли қала болып қалды. ⁷ Даўыт филистлер елинде бир жыл төрт ай жасады.

⁸ Сол ўақыт ишинде Даўыт хәм оның адамлары гешур, гизер хәм амалек халықларына шабыўыл жасады. Бул халықлар узак ўақытлардан бери Шурға, хәтте, Мысырға шекем созылған жерлерде жасайтуғын еди. ⁹ Даўыт қай жерге шабыўыл жасаса да, еркекти де, хаялды да, хеш кимди тири қалдырмай, тек олардың қойларын, өгизлерин, ешеклерин, түйелерин хәм кийим-көншеклерин алып, патша Ахишке қайтып келетуғын еди.

¹⁰ Егер Ахиш Даўыттан: «Бүгин қай жерлерге шабыўыл жасадыңыз?» – деп сораса, Даўыт оған: «Яхуданың кубла тәрәпине, Ерахмеел тийресиниң хәм кенлердің кубла тәрәпине шабыўыл жасадық», – деп жуўап беретуғын еди. ¹¹ Даўыт хеш бир адамның Гатқа келип: «Даўыт олай иследи ямаса Даўыт булай иследи», – деп айтнауы ушын, еркекти де, хаялды да, хеш кимди тири қалдырмайтуғын еди. Даўыт филистлердің елинде жасаған ўақтының хәммесинде усылай иследи.

¹² Ахиш Даўытқа исенип: «Даўыт өз халқы болған израиллыларға жек көринши болды. Буннан былай, ол мәңгиге мениң хызметимде болады», – деп ойлады.

Жигирма сегизинши бап

28¹ Сол күнлери филистлер Израил менен урысыў ушын әскерлерин топлады. Ахиш Даўытқа:

– Билип қой, сен адамларың менен бирге мениң жанымда урысасаң, – деди.

² Даўыт оған:

– Сол ўақытта сиз де қулыңыздың нелер қылатуғынын көресиз, – деп жуўап берди.

Ахиш оған:

– Яқшы, онда мен сени бир өмирге өзимниң жеке сақшым етип тайынлайман, – деди.

Шаулдың әрўақ шақырыўшы хаялға барыўы

³ Самуел өлгенде, пүткил Израил халқы оған жоқлаў айтып жылап, оны өз қаласы Рамаға жерлеген еди. Ал Шаул болса, әрўақ шақырыўшылар менен палкерлерди елден қуўып жиберген еди.

⁴ Филистлер топланып, Шунемге келди хәм сол жерге орда құрды. Шаул да пүткил израиллыларды топлап, Гилбоа таўына орда құрды. ⁵ Шаул филист әскерлерин көргенде қорқып кетип, жүрегин қорқыныш бийлеп алды. ⁶ Ол Жаратқан Ийеден

сораса да, Жаратқан Ийе оған түс аркалы да, Урим^Р аркалы да, пайғамбарлар аркалы да жуўап бермеді. ⁷ Сонлықтан Шаул хызметшилери:

– Маған әрўақ шақыратуғын бир ҳаялды таўып келиң. Оған барып, мәсләхәт сорайын, – деп буйырды.

Хызметшилери оған:

– Эн-Дорда әрўақ шақыратуғын бир ҳаял бар, – деди.

⁸ Шаул кийимин алмастырып, сыртқы көринисин өзгертти де, жанына еки адамды алып, түнде сол ҳаялға келди. Шаул ҳаялға:

– Өтинмен, мен ушын әрўақлардан сорап, мен айтқан адамның әрўағын шақырып бер, – деди.

⁹ Бирақ ҳаял:

– Шаулдың нелер ислегенин, әрўақ шақырыўшылар менен палкерлерди елден куўып жибергенин билесең. Солай екен, неге мени өлтириў ушын дузақ қойып атырсаң? – деди.

¹⁰ Шаул оған:

– Тири Жаратқан Ийе хақы ант ишемен, бул истен саған ҳеш қандай зыян келмейди, – деди.

¹¹ Сонда ҳаял Шаулдан:

– Саған кимди шақырып берейин? – деп сорады.

Шаул оған:

– Маған Самуелди шақырып бер, – деди.

¹² Ҳаял Самуелди көргенде, даўысының барынша бақырып жиберип, Шаулға:

– Сиз Шаулсыз-ғо, неге мени алдадыңыз? – деди.

¹³ Патша оған:

– Қорқпа, не көрип турсаң? – деди.

Ҳаял оған:

– Жердің астынан шығып киятырған бир әрўақты көрип турман, – деп жуўап берди.

¹⁴ Шаул ҳаялдан:

– Оның көриниси қандай? – деп сорады.

Ҳаял оған:

– Үстине шапан кийген бир ғарры адам жоқарыға шығып киятыр, – деди.

Сонда Шаул оның Самуел екенин билди де, ет-бетинен жерге жығылып, тәжим етти.

¹⁵ Самуел Шаулға:

– Неге мени шақырып, тынышымды алдың? – деди.

Шаул оған:

– Мен жүдә қыйналып атырман. Филистлер маған қарсы урыспақта. Қудай да мени таслап кетти. Ол маған пайғамбарлар аркалы да, түслерим аркалы да жуўап бермей қойды. Сонлықтан не ислеўим кереклигин билдириўиң ушын, сени шақыртқан едим, – деди.

¹⁶ Самуел оған былай деп жуўап берди:

– Жаратқан Ийе сени таслап кетип, саған душпан болған болса, енди неге меннен сорап турсаң? ¹⁷ Жаратқан Ийе мен аркалы айтқанларын жүзеге асырды. Ол патшалықты сеннен тартып алып, оны жаныңдағы адамға, яғный Даўытқа берди.

¹⁸ Өйткени сен Жаратқан Ийениң буйрығына бойсынбадың, Оның жалынлы ғәзебин амалеклерге шашпадың. Сонлықтан Жаратқан Ийе бүгин бул нәрселерди сениң басыңа салды. ¹⁹ Жаратқан Ийе сени де, Израил халқын да филистлерге тәслим етеди.

Р28:6 Урим – бул Қудайдың еркин билиў ушын арналған тас болып, оны шек таслаў жолы менен колланған болыўы мүмкин.

Ертең сен хәм сениң уллерың мениң жанымда боласызлар. Жаратқан Ийе Израил ордасын да филистлерге тәслим етеди.

²⁰ Шаул бирден гүрс етип жерге кулады. Ол Самуелдиң сөзлеринен қатты қорқып кетип, күши де қалмаған еди. Себеби ол бир күн хәм бир түн бойы дуз татпаған еди.

²¹ Хаял Шаулға жақынлап келди де, оның қатты қорқып кеткенин көрип былай деди:

– Минекей, шорыңыз болған мен гәпиңизге кулақ астым. Жанымды қәтерге койып, тилегиңизди орынладым. ²² Енди өтинемен, сиз де шорыңыз болған мениң сөзлеримди тыңлаң. Сизге азғантай аўқат алып келиўге рухсат берин. Жолыңызды даўам етиўге дәрман болыў ушын, аўқатланып алыңыз.

²³ Бирақ Шаул:

– Жемеймен, – деп бас тартты.

Деген менен, хызметшилери де, хаял да зорлай бергеннен кейин, Шаул олардың айтқанын иследи. Ол жатқан жеринен турып, төсекке отырды. ²⁴ Хаялдың қорасында бағып отырған бир жас баспағы бар еди. Хаял оны дәрриў сойды, қамыр ийлеп, ашытқысыз нан писирди. ²⁵ Соңынан оларды Шаул хәм оның хызметшилеринин алдына қойды. Олар ишип-жеп болып, сол күни түнде кетип қалды.

Жигирма тоғызыншы бап

Филистлердиң Даўытқа исенбеўи

29 ¹ Филистлер пүткил әскерлерин Афекке топлады. Израиллылар болса, Изреелдеги булақтың жанына орда қурып, жайласып алған еди. ² Филист хәкимдарлары жүз хәм мың адамлық топарлар менен баратырған еди. Даўыт хәм оның адамлары патша Ахиш пенен бирге изде қиятырған еди. ³ Филист әскербасылары:

– Мына еврейлер бул жерде не қылып жүр? – деп сорағанда, Ахиш оларға:

– Бул адам Израил патшасы Шаулдың хызметшиси Даўыт болады. Бир жылдан аслам уақыттан бери, ол мениң жанымда жүр. Мен тәрелке өткеннен бери, оннан бирде бир жаманлық көрмедим, – деп жуўап берди.

⁴ Бирақ филист әскербасылары Ахишке ашыўланып былай деди:

– Бул адамды изине қайтарып жибер. Ол сениң өзине берген жерине қайтсын. Бизлер менен урысқа бармасын, болмаса саўаш уақытында бизге қарсы шығыўы мүмкин. Ол алдыңғы мырзасына өзін қалай жақсы көрсете алады? Оған адамларымыздың басын алып барыўдан басқа жақсы жол бар ма? ⁵ Олардың ойынға түсип:

«Шаул мыңлағанын,

Ал Даўыт он мыңлағанын өлтирди»,

– деп қосық айтып жүргенлери усы Даўыт емес пе?

⁶ Сонда Ахиш Даўытты шақырып алып былай деди:

– Тири Жаратқан Ийе хақы ант ишемен: сен ҳақ адамсаң. Мениң менен бирге урысқа барыўынды қәлер едим. Сен жаным келген күннен бери, ҳеш бир жаман ис ислегениңди көрмедим. Бирақ сен филист хәкимдарларына жақпадың. ⁷ Енди аман-есен изиңе қайта бер. Және филист хәкимдарларына жақпайтуғын ис ислеп қойма.

⁸ Даўыт Ахишке:

– Бирақ мен не қылдым? Жаныңызға келгеннен баслап, хәзирге дейин меннен қандай айып таптыңыз? Таксыр, не ушын мен барып, сиизң душпанларыңызға қарсы урыса алмайман? – деди.

⁹ Ахиш оған былай деди:

– Билемен, сен мениң нәзеримде Қудайдың периштеси сыяқлы жақсысаң. Деген менен, филист әскербасылары сени: «Бизлер менен урысқа бармасын», – деп атыр.

¹⁰ Енди сен хэм сениң менен бирге келген мырзаң Шаулдың қуллары азанда ерте турып, таң атар-атпастан кетиңдер.

¹¹ Солай етип, Даўыт хэм оның адамлары филистлердин жерине қайтыў ушын, азанда ерте турды. Ал филистлер болса, Изреелге кетти.

Отызыншы бап

Даўыттың амалеклерди жеңиўи

30 ¹ Даўыт хэм оның адамлары үшінши күни Сиклаг қаласына жетип келди. Сол арада амалеклер Негебке хэм Сиклагқа шабыўыл жасап, Сиклагты өртеп жиберген еди. ² Олар хеш кимди өлтirmeй, тек хаялларды хэм сол жерде болған үлкен-кишиниң хэммесин тутқын етип, өзлери менен бирге алып кеткен еди.

³ Даўыт адамлары менен ол жерге жетип барғанда, қаланың өртеп жиберилгенин, хаяллары, уллары хэм қызларының тутқынға алынғанын билди. ⁴ Олар халдан тайғанша, дад салып жылады. ⁵ Даўыттың еки хаялы, изреелли Ахиноам хэм кармелли Набалдың жесири Абигайыл да тутқын етилген еди. ⁶ Даўыт қыйын жағдайда қалды. Себеби хәр бир адам уллары хэм қызлары ушын қайғырып: «Даўытты тас боран қылып өлтirimиз», – дести. Бирақ Даўыт өз Кудайы Жаратқан Ийеден күш алды. ⁷ Ол Ахимелех улы руўханий Абиятарға: «Маған эфодты алып кел», – деди. Абиятар эфодты алып келди. ⁸ Даўыт Жаратқан Ийеден:

– Бул басқыншыларды куўып барсам, оларға жете аламан ба? – деп сорады.

Жаратқан Ийе оған:

– Изинен куў, әлбетте, оларға жетип алып, тутқынларды азат етесен, – деп жуўап берди.

⁹ Солай етип, Даўыт жанындағы алты жүз адам менен жолға шығып, Бесор сайының жағасына келди. Олардың халдан тайғанлары сол жерде қалды. ¹⁰ Ал Даўыттың өзи төрт жүз адам менен басқыншыларды куўыўды даўам етти. Сайды кесип өтиўге шамасы келмеген еки жүз адам сол жерде қалды.

¹¹ Олар қыр даладан бир мысырлыны таўып алып, Даўыттың алдына алып келди. Оған ишиўге суў хэм жеўге азық берди. ¹² Және де, оған кептирип нығызланған бир бөлек энжир менен еки бөлек кишмиш берди. Сол адам жеп, хәлленип алды. Ол үш күн, үш түн дуз татпаған хэм суў да ишпеген еди. ¹³ Даўыт оннан:

– Сен кимниң кулысан? Қай жерденсең? – деп сорады.

Жигит былай деп жуўап берди:

– Мен мысырлыман, бир амалектин кулы едим. Үш күн бурын наўқасланып қалғанлығым себепли, хожайыным мени таслап кетти. ¹⁴ Бизлер керетлердин кубла шегарасына, яғнай Яхуда жерлерине хэм Калектиң кубла тәрәпине шабыўыл жасадық. Ал Сиклаг қаласын өртеп жибердик.

¹⁵ Даўыт оннан:

– Мени сол басқыншыларға алып бара аласаң ба? – деп сорады.

Жигит оған:

– Мени өлтirmeйтүғыныңызды хэм хожайынымның қолына тапсырмайтүғыныңызды айтып, Кудайдың алдында ант ишсеңиз, мен сизди сол басқыншыларға алып бараман, – деп жуўап берди.

¹⁶ Солай етип, мысырлы Даўытқа жол көрсетип кетти. Басқыншылар дөгерекке жайылып, филистлердин жеринен хэм Яхудадан басып алған үлкен олжаларынан ишип-жеп мәслик қурып атырған еди. ¹⁷ Даўыт ертеңине таң азаннан күн батқанға дейин оларды қырды. Басқыншылардың түйелерге минип қашқан төрт жүз жигитинен басқа бирде биреўи қутылып кете алмады. ¹⁸ Даўыт амалеклер алып кеткен нәрселердин хэммесин, сондай-ақ өзиниң еки хаялын да қутқарды. ¹⁹ Жаслар, ғаррылар, уллар, қызлар, олжаланған маллар, қулласы, амалеклердин алып

кеткенлеринен хеш бири жоғалмады. Даўыт хэммесин қайтарып алды. ²⁰ Ол пүткил қой хэм қара малларды да алды. Даўыттың адамлары оларды өз малларының алдына салып, айдап баратырып: «Бул Даўыттың олжасы», – деп айтатуғын еди.

²¹ Соннан соң, Даўыт изине ериўге халлары келмей, Бесор сайының жағасында қалған еки жүз адамның жанына барды. Олар да Даўытты хэм оның жанындағыларды күтип алыўға шықты. Даўыт жақынласып, олар менен аманласты. ²² Бирақ Даўыт пенен кеткен жаман хэм оңбаған адамлардың хэммеси:

– Булар бизлер менен бирге бармағанлықтан, олжаға алынған нәрселерден оларға пай бермеймиз. Хәр бири тек хаялын хэм балаларын алып кетсин, – деди.

²³ Бирақ Даўыт оларға былай деди:

– Яқ, туўысқанларым! Жаратқан Ийениң бизге бергенлерине булай ислемендер. Ол бизлерди қорғады хэм бизлерге шабыўыл жасаған басқыншыларды қолымызға тутып берди. ²⁴ Сизлердиң бул сөзлериңизди ким қабыл етеди? Саўашқа барғанлар менен жүклердиң қасында қалғанлардың пайы теңдей болады. Хәр бир нәрсе теңдей бөлип бериледи.

²⁵ Сол күннен баслап, Даўыт буны Израил ушын дәстүрге айландырып, қағыйда етип бекитти. Ол хәзирге дейин сақланып келмекте.

²⁶ Даўыт Сиклагқа қайтып келгеннен соң, дослары болған Яхуда ақсақалларына алынған олжалардан жиберип атырып: «Мине, бул Жаратқан Ийениң душпанларынан алынған олжалардан сизлерге саўға», – деди. ²⁷ Ол саўғаларды Бейт-Эл, Негебтеги Рамот, Яттир, ²⁸ Ароер, Шифмот, Эштемоа, ²⁹ хэм Рахалда болғанларға, Ерахмеел тийресиниң хэм кенлердиң қалаларында болғанларға, ³⁰ Хорма, Бор-Ашан, Атах ³¹ хэм Хебронда болғанларға, сондай-ақ, өзи адамлары менен бирге гезген барлық жердегилерге жиберди.

Отыз биринши бап

Шаулдың хэм оның улларының өлими

31 ¹ Сол ўақытта филистлер израиллылар менен урысып атырған еди. Израиллылар филистлердиң алдына түсип қашып, көпшилиги Гилбоа таўында набыт болды. ² Филистлер Шаул менен оның улларының изине түсип, Шаулдың уллары Йонатанды, Абинадабты хэм Малкий-Шуаны өлтирди. ³ Шаулдың этирапында саўаш хәўиж алған еди. Сонда садақшылар тәрәпинен атылған оқ Шаулға тийип, ол аўыр жаракатланды. ⁴ Шаул өз нөкерине: «Қылышыңды суўырып ал да, мени өлтир. Болмаса, мына сүннетсизлер келеди де, қылышын суғып, мени хорлайды», – деди. Бирақ нөкер қатты қорқып, буны илемеди. Сонлықтан Шаул қылышын қынынан суўырып алып, өзин қылыштың үстине таслады. ⁵ Шаулдың өлгенин көргенде, оның нөкери де өзин қылыштың үстине таслап, Шаул менен бирге өлди. ⁶ Солай етип, Шаул, оның үш улы, нөкери хэм пүткил адамлары бир күнде қаза тапты.

⁷ Ойпатлықтың арғы тәрәпинде хэм Иордан дәрәясының аржағында жасайтуғын израиллылар Израил әскерлериниң қашып, Шаул хэм оның улларының өлгенин билгенде қалаларын таслап, қаша баслады. Филистлер келип, сол қалаларға орналасты.

⁸ Ертеңине филистлер өлгенлерди тонаў ушын келгенде, Гилбоа таўында Шаул хэм оның үш улының өлигин көрди. ⁹ Олар Шаулдың басын кесип, қуралларын алды. Соңынан бул хош хабарды бутханаларына хэм халық арасына таратыў ушын, филистлердиң жерлериниң хэммесине хабаршылар жиберди. ¹⁰ Шаулдың қурал-жарағын қудайы Аштартаның бутханасына қойды, ал денесин Бейт-Шан қаласының дийўалына асып қойды.

¹¹ Ябеш-Гилад халқы филистлердиң Шаулға ислеген ислери туўралы еситти.

¹² Қаладағы мәрт жигитлердиң хәммеси түни менен жол жүрип, Бейт-Шанға барды. Олар Шаулдың хәм оның улларының денелерин Бейт-Шан дийўалларынан түсирип алып, Ябешке алып келди хәм сол жерде жағып жиберди. ¹³ Соңынан сүйеклерин жыйнап алып, Ябештеги тамариск ағашының астына көмди хәм жети күн ораза тутып, азалады.